

سرفصل درس دوره کارشناسی

کرایش آموزش و پرورش

کودکان با نیازهای خاص

توجه به آموزش و توانبخشی کلیه کودکان و دانش آموزان با نیازهای خاص، لزوم تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر و همچنین اهمیت تامین مدرس و پژوهشگر برای دانشگاهها و مرکز آموزش عالی، برنامه ریزی و اجرای دوره آموزشی کارشناسی روان شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص را ضرورت می بخشد. دوره کارشناسی روان شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص شامل مجموعه‌ای از دروس و فعالیتهای آموزشی، پژوهشی و کارورزی است که به منظور نیل به هدفهای زیر برنامه ریزی شده است:

الف- تربیت نیروی انسانی کارآمد برای تدریس در مراکز کودکان و دانش آموزان با نیازهای خاص

ب- تربیت نیروی انسانی حرفه‌ای برای پژوهش در زمینه‌های مربوط به روان شناسی، آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان و دانش آموزان با نیازهای خاص.

ج- تربیت نیروی انسانی کارآمد برای ارائه خدمات تخصصی و حرفه‌ای در زمینه‌های مربوط به آموزش و پرورش، سازمان آموزش و پرورش استثنایی، سازمان بهزیستی، سازمان استعدادهای درخشان، کلینیک‌های مشاوره و نظایر آن.

با توجه به گستره و تنوع کودکان و دانش آموزان با نیازهای خاص از جمله کودکان و دانش آموزان کم توان ذهنی، تیزهوش، نابینا، ناشنوا، اختلالات یادگیری، اختلالات رفتاری... و کمبود نیروی انسانی متخصص و حرفه‌ای فارغ التحصیلان این دوره بلافاصله جذب مدارس، مراکز کودکان استثنایی، مراکز تحقیقاتی و کلینیک‌های روانشناختی می شوند.

با توجه به گستره و تنوع کودکان دانش آموزان با نیازهای خاص و تخصصی بودن هر کدام از مقوله‌های و گروههای کودکان با نیازهای خاص (کم توان ذهنی، تیزهوش، نابینا، ناشنوا، اختلالات یادگیری، اختلالات رفتاری و...) و نبود نیروی انسانی متخصص و حرفه‌ای در هر یک از گروههای فوق گروه روان شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص اقدام به بازنگری سرفصل‌های دوره کارشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص با تاکید بر منابع اسلامی نموده است. لازم به ذکر است دروس پایه ۳۰ واحد و دروس اصلی ۴۰ واحد و دروس تخصصی ۳۵ واحد و دروس عمومی ۲۲ واحد و دروس اختیاری ۶ واحد پیش بینی شده است. که مجموعاً ۱۳۳ واحد می باشد.

دروس پایه کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	درس	واحد
۱	روانشناسی عمومی ۱	۳
۲	روانشناسی عمومی ۲	۳
۳	روانشناسی تربیتی	۳
۴	آمار در علوم رفتاری (آمار توصیفی) ۱	۲
۵	آمار در علوم رفتاری (آمار استنباطی) ۲	۲
۶	روش تحقیق در علوم رفتاری	۳
۷	روان‌شناسی رشد ۱	۲
۸	روان‌شناسی رشد ۲	۲
۹	کاربرد کامپیوتر در علوم رفتاری	۲+۱
۱۰	اطلاع‌رسانی و سواد اطلاعاتی	۲
۱۱	روانشناسی یادگیری	۳
۱۲	روانشناسی اجتماعی	۲
	جمع	۳۰

درس‌های اصلی مشترک کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	درس	واحد
۱	فیزیولوژی اعصاب و غدد	۲
۲	روان‌سنجی	۲
۳	اختلالات یادگیری	۳
۴	آموزش کودکان تیزهوش	۲
۵	روانشناسی آموزش و پرورش ناشنوا	۱+۱
۶	روانشناسی آموزش و پرورش نابینا	۱+۱
۷	زبان تخصصی (۱)	۲
۸	اصول و فنون مشاوره با والدین کودکان با نیازهای خاص	۲
۹	بهداشت روانی والدین کودکان با نیازهای خاص	۲
۱۰	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار	۳
۱۱	اختلال‌های عاطفی - رفتاری	۳
۱۲	روان‌شناسی بازی	۲
۱۳	روان‌شناسی کودکان ناتوان ذهنی	۲
۱۴	روش‌های تشخیص و ارزیابی	۲+۲
۱۵	روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی	۳
۱۶	بهداشت و کمک‌های اولیه	۲
۱۷	کاربرد تکنولوژی در آموزش و توانبخشی	۲
	جمع	۴۰

دروس تخصصی کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	درس	واحد
۱	اختلالات زبان و گفتار	۲+۱
۲	گفتار درمانی	۳
۳	بازی درمانی	۳
۴	روش تدریس و بررسی کتب علوم اجتماعی و دینی	۲
۵	روش تدریس و بررسی کتب علوم تجربی	۲
۶	روش تدریس و بررسی کتب ریاضی	۲
۷	روش تدریس و بررسی کتب فارسی	۲
۸	آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان	۲
۹	روش‌های حرفه‌آموزی به کودکان با نیازهای خاص	۲
۱۰	اختلالات عصب روانشناختی	۲
۱۱	تمرین معلمی و کارورزی در روش‌های تدریس (۱)	۲ عملی
۱۲	تمرین معلمی و کارورزی در روش‌های تدریس (۲)	۲ عملی
۱۳	روش‌ها و فنون تدریس	۳
۱۴	زبان تخصصی کودکان با نیازهای خاص (۲)	۲
۱۵	آشنایی با روش‌های مصاحبه و مشاهده والدین و کودکان با نیازهای خاص	۳
	جمع	۳۵

دروس‌های اختیاری کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	درس	واحد
۱	آسیب‌شناسی اجتماعی	۲
۲	نگرش‌ها و تغییر آن	۲
۳	روانشناسی تفکر و زبان	۲
۴	روانشناسی تفاوت‌های فردی	۲
۷	روانشناسی خانواده	۲
۸	مددکاری اجتماعی	۲
۹	مشاوره شغلی و حرفه‌ای	۲
۱۰	کودک آزاری و راه‌های پیشگیری و اصلاح آن	۲
	جمع	۱۶

دانشجویان می‌توانند به تشخیص گروه تا دو درس از سایر رشته‌ها و گرایش‌های مرتبط از دروس اختیاری اخذ نمایند.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روان‌شناسی عمومی (۱)

General psychology (1)

تعداد واحد نظری: ۳ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنائی کلی دانشجویان با مفاهیم اساسی روان‌شناسی و کسب یک دید کلی در مورد رشته‌های مختلف روان‌شناسی

رئوس مطالب:

- ماهیت روان‌شناسی: موضوع و تعریف روان‌شناسی، تاریخچه مختصر روان‌شناسی. روشهای پژوهشی در روان‌شناسی، رشته‌های تخصصی روان‌شناسی و رابطه آن با سایر علوم، مکاتب روان‌شناسی.
- اساس عصبی و زیست‌شناختی رفتار
- رشد روانی
- احساس و ادراک
- یادگیری
- حافظه
- توانائی ذهنی و اندازه‌گیری آنها (هوش، خلاقیت و توانائیهای خاص)
- انگیزش و هیجان
- اندیشه و زبان
- شخصیت و ارزیابی آن
- تعارض و فشار روانی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	x	x	-

منابع اصلی:

- ۱- اسپنسر، راتوس. (۱۳۸۶). روان‌شناسی عمومی. (ترجمه حمزه گنجی). تهران: ویرایش.
- ۲- ریچارد، ال. اتکینسون و دیگران. (۱۳۸۲). زمینه روان‌شناسی هیلگارد جلد (۱) و (۲). ترجمه دکتر نقی براهنی و همکاران: تهران: انتشارات رشد.
- ۳- شعاری نژاد، علی اکبر. (۱۳۷۰). روان‌شناسی عمومی. تهران: توس.
- ۴- گنجی، حمزه. (۱۳۸۰). روان‌شناسی عمومی. تهران: بعثت.
- ۵- هافمن، کارل (۱۳۷۸). روان‌شناسی عمومی. (ترجمه هادی بحیرایی و دیگران). تهران: ارسباران.
- 6-Plotnik, R.; Kouvoumdjian, H.; & Enos, M. (2009). Introduction to Psychology. New York Cengage Learning.
- 7- Ellyson, S.; Coldren, J. T.; Fry, R.; Kestner, J.; & Beckett, P. (2005). General Psychology. Kendall: Hunt publishing company.

روانشناسی عمومی ۲

General Psychology 2

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۳
پیشنیاز: روان‌شناسی عمومی ۱	نوع درس: پایه

هدف درس:

تکمیل آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی روان‌شناسی به منظور کسب دید کلی و جامع در مورد رشته‌های مختلف روان‌شناسی

رئوس مطالب:

۱) انگیزش و هیجان

۲) اندیشه و زبان

۳) شخصیت و ارزیابی آن

۴) تعارض و فشار روانی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

۱) اتکینسون، ریتا و همکاران. (۱۳۸۴). زمینه روان‌شناسی هیلگارد. ترجمه: نقی براهنی و همکاران. جلد (۲). تهران: انتشارات رشد

1) Ellyson. S, Coldren. J, Kestner. J, Fry. R, Ragozzine. F, Haynes. V (2008): General Psychology, Kendall Hunt Publishing.

2) Myers. DG (2007): Exploring Psychology (7th edition) Worth Publishers

Educational Psychology

تعداد واحد نظری: ۳ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: پایه	پیش‌نیاز: روان‌شناسی رشد ۱ (کودکی)

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کاربرد روان‌شناسی در آموزش و تربیت و عوامل مؤثر در ارتقاء کیفیت آموزش و یادگیری و آشنایی با دیدگاهها و نظریه‌های موجود.

رئوس مطالب:

- تعریف و موضوع روان‌شناسی تربیتی و ارتباط آن با سایر حوزه‌های روان‌شناسی (رشد و یادگیری)
- رویکردها و دیدگاههای مختلف در روان‌شناسی تربیتی.
- مراحل و اهداف و طبقه‌بندی اهداف آموزشی.
- نظریه‌های آموزشی - تربیتی (نظریه سازندگی یادگیری، انگیزش و یادگیری، نظریه یادگیری معنی‌دار کلامی).
- انتقال یادگیری
- آموزش مهارتها و راهبردهای یادگیری و مطالعه (آموزش مفاهیم و اصول).
- سبکهای یادگیری
- هوش و خلاقیت
- نظریات خلاقیت (مراحل تفکر خلاق)
- انضباط (تعریف انضباط و انواع آن)
- تفکر (تعریف تفکر و خصوصیات آن، عناصر عمده در تفکر، تفکر منطقی و اساس آن)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	✓	✓	✓

منابع اصلی:

- ۱- سانتروک، جان. دلبلیو (۲۰۰۴). روان‌شناسی تربیتی. ترجمه مرتضی امیدیان. یزد: انتشارات دانشگاه یزد.
- ۲- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۸). روان‌شناسی پرورشی نوین (روانشناسی یادگیری و آموزش، ویرایش ششم). تهران: انتشارات دوران.
- ۳- گلاور، جان. ای، و برونینگ، راجر. اچ (۱۹۹۰). روان‌شناسی تربیتی (اصول و کاربرد آن). ترجمه علینقی خرازی، ۱۳۷۸. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

- 4- Festco, T.; & McClure, J. (2005). Educational Psychology: an integrated approach to classroom decisions. New York: Pearson.
- 5- O'Donnel, A. M.; Reeve, J.; & Smith, J. K. (2007). Educational Psychology: Reflection for action. U. S. A: Wiley.
- 6- Slavin, R. E (2006). Educational Psychology: Theory and Practice (8 th ed.). New York: pearson.
- 8- Eggen, P.; & Kauchak. D. (2001). Educational Psychology: Windows on classroom (5 th ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill, Prentice-Hall.

آمار در علوم رفتاری ۱ (آمار توصیفی)
Statistics in Behavioral sciences (Descriptive Statistics)

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی با اصول و مفاهیم مقدماتی آمار و تجزیه و تحلیل مقدماتی داده‌های آماری به منظور استفاده در پژوهش‌ها و روانسنجی در علوم رفتاری

رئوس مطالب:

- مفاهیم مقدماتی آمار
- مقیاس‌های اندازه‌گیری (اسمی، ترتیبی، فاصله‌ای، نسبی)
- طبقه‌بندی نمرات و توزیع فراوانی و نمودارهای آن (سنتی و شاخ و برگ)
- اندازه‌های گرایش مرکزی جهت تبیین متغیرهای روانشناختی (نما، میانه، میانگین)
- اندازه‌های پراکندگی (دامنه تغییرات، انحراف چارکی، انحراف متوسط، واریانس، انحراف استاندارد)
- نمره‌های استاندارد (رتبه درصدی، نقاط درصدی، دهک‌ها و چارک‌ها، تبدیل نمرات و نمره‌های استاندارد Z و T)
- توزیع دو جمله‌ای، منحنی طبیعی و ویژگی‌های آن (سطوح زیر منحنی)، کجی و کشیدگی
- همبستگی در متغیرهای روانشناختی
- تحلیل پایائی و روائی سئوالات یک آزمون روانشناختی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
		*	*

منابع:

- ۱- هویت، دنیس و کرامر، دانکن. (۲۰۰۵). روش‌های آماری در روان‌شناسی و سایر علوم رفتاری. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات رشد.
- ۲- هویت، دنیس و کرامر، دانکن. (۲۰۰۵). مقدمه‌ای بر کاربرد SPSS در روان‌شناسی. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات رشد.

3. Russo. R (2003). Statistics for the Behavioural Sciences: An Introduction, Psychology Press.

4. Heiman. G (2005). Basic Statistics for the Behavioural Sciences. Houghton Mifflin Publication.

آمار در علوم رفتاری ۲ (آمار استنباطی)

Statistics in Behavioral sciences (Inferential Statistics)

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشیناز: آمار در علوم رفتاری ۱ (توصیفی)

هدف درس:

آشنایی و کاربرد تحلیل‌های آماری در پژوهش‌های روانشناختی و پایان‌نامه و آزمون‌سازی

رئوس مطالب:

- روش‌های نمونه‌گیری و قضیه حد مرکزی، تعیین حجم نمونه بر اساس سطح آلفا، میزان تأثیر و توان آماری
- آزمون t استودنت یک نمونه‌ای - حدود اعتماد میانگین جامعه
- آزمون t استودنت یک نمونه‌ای تکراری یا گروه‌های زوج شده
- آزمون t استودنت دو نمونه مستقل و همبستگی دو رشته‌ای نقطه‌ای - فرضیه‌های یک دامنه و دو دامنه خطای نوع اول و دوم، آزمون لوین در مورد پیش فرض تساوی واریانس‌ها
- تحلیل واریانس یک متغیری و محاسبه مجذور اتا
- آزمون‌های مقایسه‌های زوجی
- تحلیل رگرسیون
- آزمون خی دو، ضریب خی و ضریب فی
- آزمون‌های ناپارامتریک: مجذور خی، ویلکا کسون، کروسکال والیس و فرید من

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
		*	*

منابع

- ۱- هویت، دنیس و کرامر، دانکن. (۲۰۰۵). روش‌های آماری در روان‌شناسی و سایر علوم رفتاری. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات رشد.
- ۲- هویت، دنیس و کرامر، دانکن. (۲۰۰۵). مقدمه‌ای بر کاربرد SPSS در روان‌شناسی. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات رشد.
3. Fischer. MM, Getis. A (2010). Recent Developments in Spatial Analysis: Spatial Statistics, Behavioural Modelling and Computational Intelligence, Springer Publication.
4. Grawetter. FJ, Wallnau. LB (2006). Statistics for the Behavioural Sciences. Wadsworth Publishing Co Inc.

روش تحقیق در علوم رفتاری

Research Method in Behavioral sciences

تعداد واحد نظری: ۳ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: پایه	پیشنیاز: آمار در علوم رفتاری ۲ (استنباطی)

هدف درس:

آشنایی با اصول و روشهای تحقیق و تهیه طرح تحقیق و کاربرد آن در روان‌شناسی و آموزش

رئوس مطالب:

- مقدمه
- مرور منابع، منابع تحقیقاتی و انتخاب موضوع
- ویژگی‌های تحقیقات علمی
- شناخت مسئله و محدود کردن آن
- تعاریف نظری و عملی فرضیه‌ها
- انواع فرضیه‌ها
- بررسی اطلاعات و فرضیه‌های موجود
- نمونه‌گیری و جمع‌آوری اطلاعات و روش‌های تخمین حجم نمونه
- تحقیق توصیفی و همبستگی
- تحقیق‌های مقطعی و مداوم
- روش ارزیابی تحقیق تجربی
- طبقه‌بندی متغیرها و روش کنترل آنها
- تجزیه و تحلیل آماری
- مقدمات کاربرد کامپیوتر در طرح‌های تحقیق
- ارائه یک طرح تحقیق

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓

منابع اصلی:

- ۱- بارکر، گ؛ بیسترنگ، ن. و الیوت، ر. (۱۳۸۰). روش‌های پژوهش در روان‌شناسی بالینی و مشاوره. (ترجمه ه. آوادیس یانس و م. ر. نیکخو. تهران: انتشارات سخن.
- ۲- بازرگان، ع. (۱۳۸۵). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگاه.
- ۳- بیابانگرد، ا. (۱۳۸۴). روش‌های تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات دوران.

۴- خوبی نژاد، غ. ر. (۱۳۸۵). روش‌های پژوهش در علوم تربیتی. تهران: انتشارات سمت.

۵- دلاور، ع. (۱۳۷۴). روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات ویرایش.

6-Giles, D. C. (2002). Advanced research methods in psychology. New york: Routledge.

7-Mertens, D. M. (2004). Research and evaluation in education and psychology: integrating diversity with quantitative, qualitative and mixed methods. thousand oaks. SAGE.

Developmental Psychology 1

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: روان‌شناسی عمومی

هدف درس:

آشنایی با ویژگیهای مراحل مختلف رشد جسمانی، شناختی، روانی و اجتماعی کودک

رئوس مطالب:

- تعریف، موضوع، تاریخچه و قلمرو روان‌شناسی رشد
- عوامل موثر در رشد (ژنتیکی - محیطی)
- مراحل و ویژگیهای رشد در دوران قبل از تولد (جنینی)
- نظریه‌های رشد (رفتارگرایی - شناختی - روان تحلیلی و اجتماعی)
- رشد بدنی (رشد سیستم عصبی - رشد عضلانی - رشد استخوانی)
- رشد حسی - حرکتی
- رشد شخصیت
- رشد عقلی و رشد هوش - تشکیل مفاهیم - رشد کلامی - رشد ادراک - خلاقیت در کودکان
- رشد عاطفی
- رشد روانی - جنسی
- رشد اخلاق و مذهب و ارزشها - رشد علائق
- رشد اجتماعی و مشکلات سازگاری اجتماعی
- کودک در خانواده (روابط خانواده - خانواده به عنوان یک الگو) و اثرات خانواده بر رشد کودک

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	-

منابع:

- ۱- سیف، سوسن و دیگران. (۱۳۷۳). روان‌شناسی رشد (۱). تهران: سمت.
- ۲- نجاتی، حسین. (۱۳۷۱). روان‌شناسی رشد: از کودکی تا نوجوانی. تهران: مهشاد.
- ۳- محسنی، نیکچهره. (۱۳۸۳). نظریه‌ها در روان‌شناسی رشد (شناخت، شناخت اجتماعی، شناخت و عواطف). تهران: انتشارات

۴- منصور، محمود. (۱۳۸۴). روان‌شناسی ژنتیک (تحول روانی از تولد تا پیری). تهران: انتشارات سمت.

۵- ماسن، هانری پاول و همکاران. (۱۳۸۰). رشد و شخصیت کودک. ترجمه: مهشید یاسایی. تهران: نشر مرکز.

۶- محسنی، نیکچهر. (۱۳۸۳). روان‌شناسی رشد. تهران: انتشارات رشد.

۷- مصباح، علی و همکاران. (۱۳۷۴). روان‌شناسی رشد (با نگرش به منابع اسلامی). تهران: انتشارات سمت

۸- منصور، محمود و دادستان، پریخ. (۱۳۸۳). روان‌شناسی ژنتیک. تهران: انتشارات رشد

6-Lindgren, H. C. (1994). Psychology of personal development. New York: American book Co.

7- Berk, L. E. (2000). Child development. Boston: Allyn & Bacon.

8-Bjorklund, D. F. (2000). Children's Thinking: Developmental function and individual differences. U. S. A: Thomson learning 3 ded. U. S. A.

روانشناسی رشد ۲

Developmental Psychology 2

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: روان‌شناسی رشد ۱	نوع درس: پایه

هدف درس:

بررسی و آشنایی با مراحل مختلف رشد جسمی، عاطفی، اجتماعی و شناختی دوران نوجوانی و جوانی

رئوس مطالب:

- (۱) تعریف نوجوانی
- (۲) تغییرات تحولی (رشدی) در سطح نوجوانی
- (۳) تغییرات جسمانی (بلوغ و نشانه‌های آن)
- (۴) تغییرات شناختی
- (۵) تغییرات عاطفی
- (۶) تغییرات اجتماعی
- (۷) تغییرات اخلاقی
- (۸) روابط همگنان و دوست‌یابی‌های نوجوانی
- (۹) خود و هویت

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- (۱) ماسن، هانری پاول و همکاران. (۱۳۸۰). رشد و شخصیت کودک. ترجمه: مهشید یاسایی. تهران: نشر مرکز

منابع فرعی:

- (۱) محسنی، نیکچهر. (۱۳۸۳). روان‌شناسی رشد. تهران: انتشارات رشد
- (۲) مصباح، علی و همکاران. (۱۳۷۴). روینشناسی رشد (با نگرش به منابع اسلامی). تهران: انتشارات سمت
- (۳) وندرز، جیمز دبلیو. (۱۳۷۶). روان‌شناسی رشد. ترجمه: حمزه گنجی. تهران: انتشارات بعثت
- (۴) منصور، محمود و دادستان، پریخ. (۱۳۸۳). روان‌شناسی ژنتیک. تهران: انتشارات رشد

1. Shaffer. DR, Kipp. K (2009): Developmental Psychology: Childhood and Adolescence, Sage Publication .

2. Miller. P. H. (2009): Theories of Developmental psychology, Prentice Hall .

کاربرد کامپیوتر در علوم رفتاری

Application of Computer in Behavioral sciences

تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشیناز: آمار توصیفی	نوع درس: پایه

هدف درس:

آشنایی و تمرین عملی دانش‌آموزان با نرم‌افزارهایی نظیر SPSS و Minitab برای استفاده در آزمون‌سازی، پژوهش و پایان‌نامه و جستجوی منابع در اینترنت

رئوس مطالب:

- ۱) محاسبه شاخص‌های آمار توصیفی نظیر طبقه‌بندی شاخه و برگ میانگین، میانه، نما، انحراف معیار، واریانس، کجی و کشیدگی، رتبه‌های درصدی و آزمون‌های پیش‌فرض‌های نرمال بودن و تساوی واریانس‌ها
- ۲) محاسبه شاخص‌های آماری مربوط به آزمون‌های t استودنت، تحلیل واریانس، تحلیل کوواریانس، ضریب همبستگی، تحلیل رگرسیون، تحلیل ممیز، تحلیل عوامل و تحلیل مانوا و مانکوا
- ۳) محاسبه آزمون‌های ناپارامتریک نظیر مجذور خی، آزمون‌های ویلکاکسون، آزمون کروسکال-والیس، آزمون فریدمن
- ۴) کاربرد نرم‌افزارها در آزمون‌سازی مشتمل بر: تبدیل نمرات، نرمال بودن توزیع، ضرایب پایایی و روایی، تحلیل سئوالات، تحلیل عوامل سئوالات
- ۵) جستجوی منابع در اینترنت

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
		*	*

منابع اصلی:

- ۱) هویت، دنیس و کرامر، دانکن. (۲۰۰۵). مقدمه‌ای بر کاربرد SPSS در روان‌شناسی. ترجمه حسن پاشا شریفی و همکاران (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات رشد.
- ۲) مولوی، حسین. (۱۳۷۹). راهنمای عمل SPSS 10 در علوم رفتاری. اصفهان: انتشارات مهر قائم

اطلاع‌رسانی و سواد اطلاعاتی

Informatic and Informational literacy

تعداد واحد عملی: - حل تمرین:	تعداد واحد نظری: ۲ واحد
پیشنیاز: -	نوع درس: پایه

هدف درس:

آشنا کردن دانشجویان با اهمیت و مهارت‌های سواد اطلاعاتی و چگونگی آموزش آن به دیگران

رئوس مطالب:

- مفهوم و نظریه‌های سواد اطلاعاتی
- ارزش و اهمیت سواد اطلاعاتی
- تاریخچه تجربه و فراگیر شدن امر سواد اطلاعاتی به ویژه در کتابخانه‌ها
- پیش‌نیازهای سواد اطلاعاتی
- مراحل کسب سواد اطلاعاتی
- کاربرد نظریه‌ها و روش‌های یادگیری در آموزش سواد اطلاعاتی
- چگونگی تهیه متون و ابزارهای کمک آموزشی و منابع مورد نیاز برای ارائه به فراگیران
- برنامه‌ریزی و مدیریت کارگاه‌های آموزشی سواد اطلاعاتی
- نهادها و انجمن‌های تاثیرگذار بر گسترش سواد اطلاعاتی
- استانداردهای سواد اطلاعاتی
- شیوه‌های ارزیابی سواد اطلاعاتی
- شناخت فراگیران سواد اطلاعاتی و ویژگی‌های آنها

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓

منابع اصلی:

- ۱- آموزش استفاده‌کنندگان و توسعه سواد اطلاعاتی: مجموعه مقالات همایش ۱-۳ خرداد. (۱۳۸۳). مشهد: آستان قدس رضوی.
- ۲- اهلیر، وجینا و دیگران. (۱۳۷۸). معجزه تقویت مهارت‌های یادگیری. ترجمه فاطمه فاضلی. تهران: بصیر.
- ۳- پریخ، مه‌ری؛ مقدس‌زاده، محمد. (۱۳۸۷). پژوهشی پیرامون چگونگی کسب سواد اطلاعاتی در دانشجویان دانشگاه فردوسی. مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد. بهار و تابستان، ص ۳۱۸-۳۳۴.
- ۴- پین، الین؛ اینکر، لسلی. (۱۳۸۱). مهارت‌های ضروری مطالعه موفق. ترجمه فاطمه محمدی. شیراز: فاطمه محمدی.
- ۵- حداد، زهرا. (۱۳۸۳). شاخص‌های عملکرد سواد اطلاعاتی دانشجویان. اطلاع‌شناسی. شماره ۳، ص ۳۹-۵۲.
- 6-Tompkins, G. E. (2010). Literacy for the 21 st Century, A Balanced Approach, (5 th ed), (2010). PrenticeHall: USA.
- 7- Bruce, C, Edwards, S, Lipton, M. (2006). Six Frames for information literacy education. Special issue Information (iteracy 5). <http://www: Ics. heacademy>.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روانشناسی یادگیری

Psychology of Learning

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۳
پیشنیاز: روان‌شناسی عمومی ۱ و ۲	نوع درس: پایه

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با گستره و اهمیت یادگیری و آشنایی با نظریه‌های مربوط به یادگیری و مفاهیم و اصول آزمایشگاهی

رئوس مطالب:

- (۱) تعریف روان‌شناسی یادگیری
- (۲) موضوع
- (۳) اهمیت یادگیری
- (۴) ارتباط رشد و یادگیری
- (۵) ماهیت یادگیری
- (۶) نظریه‌های یادگیری شامل:

۱. نظریه‌های کارکرد گرای و تداعی گرای (نظریات ترندایک، پاولف، اسکینر، هال، گاتری)
۲. نظریه‌های شناختی (نظریات گشتالت، تالمن، بندورا، نورمن)
۳. نظریه‌های نوروفیزیولوژیکی (نظریه دونالدالدینگ هب)
- (۱) کاربرد نظریات یادگیری در کلاس درس

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

منبع فارسی:

- (۱) هرگنهان، بی، آر و السون، متیو، اچ. (۱۳۸۳). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری. ترجمه: علی‌اکبر سیف. تهران: نشر دوران

منابع انگلیسی:

1. Mazure. JE (2006). Learning & Behaviour, Prentice Hall.
2. Terry. WS (2009). Learning & memory, Ablongman publication.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روانشناسی اجتماعی

Social Psychology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: پایه	پیشنیاز: جامعه‌شناسی و روان‌شناسی عمومی ۱

هدف درس:

شناخت علل و عوامل ایجاد پدیده‌هایی که در مرز میان جامعه‌شناسی و روان‌شناسی قرار دارد همچون شناخت اجتماعی، افکار قالبی، پیشداوری و غیره

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف و موضوع روان‌شناسی اجتماعی
- ۲) تاریخچه روان‌شناسی اجتماعی
- ۳) شناخت اجتماعی
- ۴) هم‌رنگی
- ۵) پیشداوری و تبعیض
- ۶) نگرش‌های اجتماعی و تغییر نگرش
- ۷) متقاعدسازی (تبلیغات، پیام‌رسانی، روابط کلامی و غیر کلامی)
- ۸) دوستی و عشق
- ۹) کاربرد روان‌شناسی اجتماعی در روان‌شناسی محیط و صنعتی
- ۱۰) آشنایی با روش‌های تحقیق در روان‌شناسی اجتماعی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
*		*	

منابع اصلی:

- ۱) کریمی، یوسف. (۱۳۷۹). روان‌شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات ارسباران
- ۲) ارنسون، الیوت. (۱۳۸۲). روان‌شناسی اجتماعی. ترجمه: حسین شکرکن. تهران: انتشارات رشد
- ۳) کجیاف، محمدباقر و ربانی، رسول. (۱۳۸۵). روان‌شناسی اجتماعی. (۱۳۸۷). اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان

1. Hogg. M, Vaughan. G (2007). Social Psychology, Prentice Hall.
2. Smith. E, Mackie. DM (2007). Social Psychology, Psychology Press.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

فیزیولوژی اعصاب و غدد

Physiology of Neurophysiology and Endocrinology

تعداد واحد عملی: -	تعداد واحد نظری: ۲
حل تمرین: -	
پیشیاز: -	نوع درس: اصلی

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با مباحث اصلی در فیزیولوژی اعصاب و غدد

رئوس مطالب:

- ۱) فیزیولوژی سلول
- ۲) ساختار و تکثیر سلول
- ۳) سلول عصبی
- ۴) اعمال پایه سیناپس‌ها
- ۵) مدارهای نورونی برای پردازش اطلاعات حس‌های پیکری
- ۶) مقدمات آندوکرینولوژی
- ۷) هورمون‌های هیپوفیز، تیروئید، فوق کلیه، انسولین، گلوکاگون، پاراتیروئید و هورمون‌های جنسی به‌علاوه بحث از پرکاری و کم‌کاری و سایر اختلالات غدد

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	

منابع اصلی:

منابع فارسی:

- ۱) گایتون، آرتور، هال، جان. (۱۳۷۵). فیزیولوژی پزشکی. ترجمه: فرخ شادان. چاپ نهم. تهران: انتشارات چهار.

منابع انگلیسی:

1. Hammond. C (2008): Neuroscience Textbook Set: Cellular and Molecular Neurophysiology, Academic press.
2. Gilman. S, Newman. S. (2006). Manter and Gatz's Essentials of Clinical Neuroanatomy and Neurophysiology, F. A. Davis Publication.

روان سنجی

psychometrics

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: آمار در علوم رفتاری ۱ (توصیفی)

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات حوزه سنجش و اندازه‌گیری، طبقه‌بندی انواع آزمونها، تهیه و ساخت انواع آزمونهای پیشرفت تحصیلی و چگونگی اجرا و تفسیر آنها آشنا گردد.

رئوس مطالب:

- تعاریف مفاهیم و اصطلاحات حوزه سنجش و اندازه‌گیری
- مفهوم مقیاس‌های اندازه‌گیری و کاربرد آنها در سنجش و اندازه‌گیری
- طبقه‌بندی آزمونهای مورد استفاده در روان‌شناسی و آموزش و پرورش
- تهیه طرح ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
- اصول، قوانین و چگونگی تهیه انواع آزمونها
- روشهای سنجش عملکردها و فرآورده‌های یادگیری غیرشناختی (عملکرد و نگرش
- اجرا، نمره‌گذاری و تحلیل انواع آزمونها
- استفاده از روشهای آماری برای تفسیر نمره‌های آزمون
- نرم‌ها و نیمرخها
- ویژگیهای یک آزمون خوب (روایی و پایایی آزمونها)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	✓

منابع اصلی:

- ۱- خیر، محمد. سامانی، سیامک. (۱۳۸۱). مقدمه‌ای بر سنجش و اندازه‌گیری. شیراز: ملک سلیمان.
- ۲- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۲). اندازه‌گیری و سنجش در علوم تربیتی. تهران: دانشگاه پیام نور.
- ۳- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۷). اندازه‌گیری سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: دوران.
- ۴- نوروزی، ابوالقاسم. (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر سنجش و اندازه‌گیری در علوم تربیتی. تهران: آوای نور.

5- Cohen, R. J. (2005). Psychological testing and assessment: An introduction to tests and measurement. Boston: McGraw-Hill.

اختلالات یادگیری

Learning Disabilities

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: -
نوع درس: اصلی	حل تمرین: -
پیشنیاز: اختلالات رفتاری - عاطفی	

هدف درس:

آشنایی با تعریف، طبقه‌بندی، سبب‌شناسی، ماهیت، سنجش و ارزیابی، ویژگی‌ها و رویکردها و روش‌های آموزش و درمان ناتوانی‌های یادگیری ویژه. همچنین انجام مطالعه موردی به منظور دست‌ورزی و کسب تجربه در تشخیص و درمان اختلال یادگیری.

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف، طبقه‌بندی و اصطلاحات و مفاهیم ناتوانی‌های یادگیری
- ۲) پیشینه تاریخی اختلالات یادگیری
- ۳) سبب‌شناسی و علل و عوامل ایجادکننده ناتوانی‌های یادگیری
- ۴) روش‌های تشخیص و ارزیابی ناتوانی‌های یادگیری
- ۵) رویکردهای درمانی و آموزشی ناتوانی‌های یادگیری
- ۶) تعریف، طبقه‌بندی، سبب‌شناسی، ارزیابی، ویژگی‌ها، درمان و آموزش اختلال یادگیری در نوشتن (املا، انشا، دست‌نویسی)
- ۷) تعریف، طبقه‌بندی، سبب‌شناسی، ارزیابی، ویژگی‌ها، درمان و آموزش اختلال یادگیری در خواندن
- ۸) تعریف، طبقه‌بندی، سبب‌شناسی، ارزیابی، ویژگی‌ها، درمان و آموزش اختلال یادگیری در ریاضی
- ۹) تعریف، طبقه‌بندی، سبب‌شناسی، ارزیابی، ویژگی‌ها، درمان و آموزش اختلال یادگیری تحولی و روانی از جمله اختلال در توجه، اختلال در ادراک، اختلال در تفکر، اختلال در حافظه و اختلال در زبان
- ۱۰) ابعاد روانی-اجتماعی ناتوانی‌های یادگیری ویژه

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	

منابع اصلی:

- ۱) والاس، جرالده و مک لافلین، جیمز. (۱۳۶۹). ناتوانی‌های یادگیری. ترجمه: محمدتقی منشی‌طوسی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی
- ۲) لرنر، ژانته. (۱۹۹۷). ناتوانی‌های یادگیری. مترجم عصمت دانش تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی
- ۳) کرک، ساموئل و چافلانت، جیمز. (۱۳۶۹). اختلالات یادگیری تحولی و تحصیلی. ترجمه: سیمین رونقی، زینب خانجانی و مهین وثوقی رهبری. تهران: انتشارات سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی
- ۴) عابدی، احمد. (۱۳۸۹). یادگیری چگونه یاد گرفتن. اصفهان: انتشارات برترین اندیشه

- 1) Smith , Corinne Roth. (2004). Learning Disabilities. Boston: Pearson
- 2) Lerner , Janet , w. (1994). learning Disabilities. 7th Edition. New York: Mifflin Company

آموزش کودکان تیزهوش

Education of Gifted Children

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: رشد ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با تعاریف، روش‌های تشخیص، ویژگی‌ها، آموزش کودکان تیزهوش و خلاق

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف کودکان تیزهوش
- ۲) تاریخچه کودکان تیزهوش
- ۳) ضرورت توجه به کودکان تیزهوش
- ۴) عوامل مؤثر بر تیزهوشی
- ۵) روشهای تشخیص کودکان تیزهوش
- ۶) ویژگیهای کودکان تیزهوش
- ۷) آموزش کودکان تیزهوش
- ۸) خلاقیت، تعریف، روش تشخیص و آموزش و بهداشت روانی کودکان خلاق

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) استرنبرگ، رابرت. (۱۳۸۷). اندازه‌گیری و آموزش هوش. ترجمه مجتبی امیری مجد و سالار فرامرزی تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان
- ۲) استرنبرگ، رابرت و ریس، سالی. (۱۳۸۶). تیزهوشی. ترجمه: مجتبی امیری مجد. تهران نشر دانش گالاگر، جیمز جان.
- ۳) آموزش کودکان تیزهوش. ترجمه: مجید مهدی‌زاده و احمد رضوانی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، معاونت فرهنگی

- 1) Daniels. S, Piechowski. M.M (2008) : Living With Intensity: Understanding the Sensitivity, Excitability, and the Emotional Development of Gifted, Great Potential Pr., Inc.
- 2) Delisle. J.R (2006) : Parenting Gifted Kids: Tips for Raising Happy And Successful Children, Prufrock Press.

Psychology and Education of Deaf Children

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: رشد ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات مربوط به ناشنوایی، فیزیولوژی گوش، علل و عوامل ناشنوایی، روشهای تشخیص و ارزیابی ناشنوایی، ویژگی‌ها و خصوصیات کودکان ناشنوا و روش‌ها راهبردهای مربوطه، همچنین انجام کارورزی و مطالعه موردی بمنظور آشنایی هرچه بیشتر با کودکان ناشنوا در محیط‌های آموزشی

رئوس مطالب:

- ۱) مقدمه‌ای از فیزیولوژی گوش و مکانیسم شنیدن
- ۲) طبقه‌بندی نواقص شنوایی و علل و عوامل آن
- ۳) روش‌های ارزیابی و سنجش نقایص شنوایی
- ۴) بیان تعاریف، مفاهیم و اصطلاحات مربوط به نقایص شنوایی
- ۵) بیان ویژگی‌های کودکان ناشنوا شامل:
  - ۱) ویژگی‌های زبانی و تکلمی کودکان ناشنوا
  - ۲) ویژگی‌های ذهنی و شناختی کودکان ناشنوا
  - ۳) ویژگی‌های اجتماعی کودکان ناشنوا
  - ۴) ویژگی‌های عاطفی و روانی کودکان ناشنوا
  - ۵) ویژگی‌های تحصیلی و آموزشگاهی کودکان ناشنوا
- ۶) بیان تاریخچه آموزش و توانبخشی مبتلا به نقص شنوایی در ایران و جهان
- ۷) راهبردها و روش‌های آموزشی کودکان ناشنوا شامل:
  ۱. آموزش مهارت‌های ارتباطی و روش‌های ایجاد ارتباط شامل:
    ۱. روش‌های زبانی؛ تربیت شنوایی، گفتارخوانی و لب‌خوانی
    ۲. روش‌های دستی؛ زبان اشاره و هجی کردن با انگشتان
    ۳. روش‌های کلی یا مختلط
  - ۸) استفاده از باقیمانده شنوایی، سمعک و انواع آن و روش‌های استفاده از سمعک
  - ۹) شیوه‌های آموزش کودکان مبتلا به نقص شنوایی؛ آموزش انفرادی، آموزش خاص در مدارس خاص روزانه یا شبانه‌روزی، آموزش خاص در مدارس عادی (کلاس ضمیمه یا اتاق مرجع)، آموزش عادی در مدارس
  - ۱۰) ویژگی‌ها و خصوصیات مبتلایان به نقص شنوایی دارای معلولیت‌های چندگانه

۱۱) ارائه مطالب در خصوص چالش‌ها و مسائل روز کودکان مبتلا به نقص شنوایی متناسب با پیشرفت‌های علمی

۱۲) معرفی سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با کودکان مبتلا به نقص شنوایی

شرح واحد عملی:

حضور دانشجویان در مراکز آموزشی و توانبخشی کودکان ناشنوا و انجام کارورزی برای یک مطالعه موردی پیرامون ویژگی‌ها و محتوای آموزشی این کودکان در یک مقطع تحصیلی مختلف و... سپس ارائه گزارش کار عملی خود بمنظور ارزیابی توانایی دانشجویان در این درس.

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) پاکزاد، محمود. (۱۳۷۴). *هیا هو در دنیای سکوت*. تهران: سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۲) ساویج، آر، دی، ایوانز، ال و ساویج، جی، اف. (۱۳۷۱). *روانشناسی و ارتباط در کودکان ناشنوا*. ترجمه: شیرین خزانلی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی
- ۳) سعیدی، ابوالفضل. (۱۳۶۷). *آموزش و توانبخشی کودکان دچار نقص شنوایی*. تهران: نشر قرن
- ۴) کمپل، باب و بالدوین، ویکتور. (۱۳۷۳). *دانش آموزان چند معلولیتی با نقص شنوایی*. ترجمه: زهرانصیری. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی
- ۵) محمدپور، طاهره. (۱۳۷۶). *آشنایی با ناشنوایان، آموزش و توانبخش آنان*. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی
- ۶) تیدول، دی اس. (۱۳۷۲). *راهنمایی آموزش زبان به ناشنوایان*. ترجمه: حمیده طباطبایی. تهران: انتشارات مدرسه
- ۷) بهادری، ایران و غلامی، منصور. (۱۳۷۴). *تربیت شنوایی*. تهران: انتشارات سازمان بهزیستی - دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۸) بهادری، ایران. (۱۳۷۷). *زبان آموزی به ناشنوایان*. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۹) فرامرزی، سالار. (۱۳۸۵). *جزوه درسی روانشناسی تدریس به کودکان ناشنوا و دانشگاه اصفهان*. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

- 1) Nunes, T. (2005) *Teaching Mathematics to Deaf Children*. London, Wiley.
- 2) Farrell, M. (2008). *Educating Special Children*. New York, Routledge

Psychology and Education of Blind Children

تعداد واحد نظری: ۱	تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: رشد ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با علل، عوامل و انواع نقص بینایی، ویژگی‌ها و خصوصیات کودکان مبتلا به نقص بینایی و روش‌ها و راهبردهای آموزشی خاص این کودکان و سازمانها و مؤسسات آموزشی مربوطه و همچنین کارورزی و مطالعه موردی بمنظور آشنایی هرچه بیشتر با مسایل و شرایط خاص این کودکان در محیطهای آموزشی و جامعه.

رئوس مطالب:

- ۱) مقدمه‌ای از فیزیولوژی چشم و مکانیسم‌های بینایی
- ۲) بیان انواع نقایص بینایی و علل و عوامل آن
- ۳) روشهای ارزیابی و سنجش بینایی و تشخیص نقایص بینایی
- ۴) تعاریف و مفاهیم مربوط به نقایص بینایی و طبقه‌بندی نقایص بینایی
- ۵) ویژگی‌های کودکان نابینا شامل
  - ا) ویژگی‌های ذهنی و شناختی کودکان نابینا
  - ب) ویژگی‌های زبانی و تکلمی کودکان نابینا
  - ج) ویژگی‌های اجتماعی کودکان نابینا
  - د) ویژگی‌های عاطفی و روانی کودکان نابینا
  - ه) ویژگی‌های حرکتی کودکان نابینا
  - و) ویژگی‌های تحصیلی و آموزشی کودکان نابینا
- ۶) تاریخچه آموزشی و توانبخشی کودکان نابینا در ایردن و جهان
- ۷) راهبردها و روشهای آموزشی کودکان نابینا شامل
  - ا) تقویت و پرورش حس لامسه؛ ۱) آموزش خط بریل ۲) استفاده از اتاق لمس
  - ب) استفاده از باقیمانده بینایی؛ ۱) استفاده از وسایل بزرگ‌نما ۲) استفاده از اتاق لمس
  - ج) پرورش مهارت‌های شنیداری؛ استفاده از کتابخانه گویا
  - د) آموزش و تقویت مهارت‌های تحرک و جهت‌یابی؛ ۱) استفاده از عصای سفید ۲) استفاده از سگ راهنما ۳) استفاده از راهنمای انسانی ۴) استفاده از وسایل پیشرفته الکترونیکی
- ۸) شیوه‌های آموزش کودکان نابینا؛ آموزش انفرادی، آموزش خاص در مدارس خاص روزانه یا شبانه‌روزی، آموزش خاص در مدارس عادی (کلاس ضمیمه، اتاق مرجع)، آموزش عادی در مدارس عادی
- ۹) معرفی سازمانها و نهادهای مرتبط با کودکان نابینا

- ۱۰) ارائه مطالب در خصوص چالش‌ها و مسائل روز کودکان نابینا متناسب با پیشرفت‌های علمی-تکنولوژیکی
۱۱) ویژگی و خصوصیات کودکان مبتلا به نقص بینایی همراه با معلولیت‌های چندگانه

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) نامی، محمد رضا، حیات روشنایی، افسانه و ترابی میلانی، فریده. (۱۳۸۱). تحول روانی، آموزش و توانبخشی نابینایان. تهران: انتشارات سمت
- ۲) حسینی، زاهد و تفصیلی مقدم، عبدالحسین. (۱۳۸۰). روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان دارای ضایعات بینایی. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی
- ۳) نامی، محمدرضا و فلاح کسمایی، شهره. (۱۳۷۴). نخستین گام. تهران: انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
- ۴) نیمن، سندی. (۱۹۹۸). آموزش والدین ویژه کودکان نابینا. ترجمه: مهرناز سنایی و عاطفه غیاث فخری. تهران: انتشارات سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور
- ۵) طاهری عراقی، مصطفی. (۱۳۶۴). نابینایی. تهران: انتشارات سازمان بهزیستی کشور
- ۶) طاهری عراقی، مصطفی. (۱۳۶۸). روش همکاری با نابینایان. اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان
- ۷) فرامرزی، سالار. (۱۳۸۵). جزوه درسی. دانشگاه اصفهان. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

6) Farrell, M. (2008). Educating Special Children. New York, Routledge

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

زبان تخصصی (۱)

Specialized Language

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اصطلاحات کودکان نیازهای خاص و توانا ساختن آنان جهت استفاده از متون به زبان خارجی (انگلیسی)

رئوس مطالب:

۱. Exceptional children
۲. Mental Retardation
۳. Deafness
۴. Blindness
۵. Gifted Children
۶. Maladjusted Children
۷. Children and Language disorders
۸. Physical Handicap
۹. Learning Disorders

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	

منابع اصلی:

۱) کوشا، منصور. (۱۳۸۰). انگلیسی برای دانشجویان رشته کودکان استثنائی. تهران: انتشارات سمت

2) Faramarzi, Salar & Nejad ansari, Daruosh. (1389). Terminology For the Student's of Psychology and Educational of Children with Special Needs. Isfahan: Negar PUB

اصول و فنون مشاوره با والدین کودکان با نیازهای خاص

Counseling Principals and Techniques with Parents of Children with Special Needs

تعداد واحد عملی: حل تمرین:	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز:	نوع درس: اصلی

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم بنیادی و خدمات راهنمایی و مشاوره

رئوس مطالب:

۱) ضرورت راهنمایی و مشاوره در تعلیم و تربیت (۲) سیر تاریخی راهنمایی و مشاوره در جهان و ایران (۳) اهمیت راهنمایی و مشاوره از دیدگاه اسلام (۴) تعریف راهنمایی و مشاوره (۵) وجود تمایز راهنمایی، مشاوره و روان‌درمانی (۶) نقش و وظایف مشاور و خصوصیات مشاور (۷) انواع راهنمایی و مشاوره (فردی، گروهی، تحصیلی، شغلی و خانوادگی) (۸) راهنمایی و مشاوره در مقاطع مختلف تحصیلی (دبستان، راهنمایی، دبیرستان) (۹) مسائل اخلاقی در حرفه مشاوره

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	-

منابع اصلی:

- ۱- احمدی، س.ا. (۱۳۸۰). مبانی و اصول راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات سمت.
- ۲- حسینی بیرجندی، س.م. (۱۳۸۴). اصول و روندهای راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات رشد.
- ۳- شفیق آبادی، ع. (۱۳۶۹). مقدمات راهنمایی و مشاوره. تهران: انتشارات پیام نور.
- ۴- قاضی، ق. (۱۳۸۴). زمینه مشاوره و راهنمایی. تهران: موسسه انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵- گیسون، ر. و میشل، م. (۱۳۸۶). زمینه مشاوره و راهنمایی جلد ۱ و ۲. (ترجمه ب. ثنایی و همکاران). تهران: انتشارات رشد.
- 6-American counseling association. (2005). Counseling as an art: the creative arts in counseling. upper saddle river: prentice hall.
- 7-Gibson, R. L. and Mitchell, M. (2007). Introduction to counseling and guidance (7th edition). Upper saddle river, NT: prentice hall.

بهداشت روانی والدین کودکان با نیازهای خاص

Mental Health of Parents with Children with Special Needs

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشیناز: اصول، فنون و روشهای مشاوره با والدین کودکان با نیازهای خاص

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مسایل و مشکلات والدین کودکان با نیازهای خاص و شیوه‌های مقابله با آنها

رئوس مطالب:

- ۱) مسایل و مشکلات والدین کودکان با نیازهای خاص بویژه با ناتوانی‌های ذهنی
- ۲) استرس و سازگاری والدین
- ۳) آشنایی با اصول و فنون و مشاوره با والدین این کودکان
- ۴) والدین و قرار دادن کودک در مؤسسه
- ۵) عناصر و نکات مورد بحث در مشاوره
- ۶) نقش مشاوره ژنتیکی
- ۷) راهنمایی والدین در مورد امکانات موجود توانبخشی و آموزشی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	

منابع اصلی:

منابع فارسی:

- ۱) گری هورن، بی. (۱۳۷۶). مشاوره با پدران و مادران کودکان استثنائی. ترجمه: محمدحسین نظری‌نژاد. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۲) ملک پور، مختار. (۱۳۷۵). بهداشت خانواده کودکان عقب‌مانده ذهنی. چاپ چهارم. تهران: انتشارات تبیان.

منابع لاتین:

- 3) Shula, W. (2003). Disability, Counseling and Psychotherapy: Challenges and Opportunities. New York: Palgrave.
- 4) Brian. WK, Sawyer. SC, Wahlstrom (2008). Marriages, Families, and Intimate Relationships: A Practical Introduction (2nd Edition) Allyn & Bacon Publication.

روش‌های اصلاح و تغییر رفتار

Behavior Modification Procedures

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: اختلال‌های عاطفی- رفتاری

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با شیوه و روشهای ایجاد و اصلاح و تغییر رفتار در کودکان بویژه کودکان با نیازهای خاص

رئوس مطالب:

- ۱) تاریخچه رفتارگرایی و پیدایش سیستم‌های مداخله‌ای از جمله روش‌های ایجاد و تغییر رفتار
- ۲) تعاریف واژه‌های کلیدی از قبیل پاسخ، رفتار، یادگیری
- ۳) مفهوم رفتارهای غیر عادی از دیدگاه رفتارگرایی
- ۴) روشهای اندازه‌گیری رفتار
- ۵) تنبیه و انواع زیر سیستم‌های تنبیه مانند خاموشی، روش‌های جریمه کردن، زمان محرومیت و اصلاح افراطی
- ۶) تقویت، برنامه‌های تقویتی و زیر سیستم‌های تقویت مانند روش تشخیص محرک، زنجیر سازی، سیستم امتیازی
- ۷) اقتصادی ژتونی
- ۸) فوبیا و درمان آن در کودکان
- ۹) الگو سازی
- ۱۰) روش درمانی شب ادراری

شرح واحد عملی:

شناسایی و انتخاب یک کودک با یکی از مشکلات رفتاری و انتخاب یک روش مناسب ایجاد، اصلاح و تغییر رفتار جهت رفع مشکل رفتاری و ارائه گزارش کار

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) ملک‌پور، مختار. (۱۳۸۳). روش‌های ایجاد و تغییر رفتار در کودکان. چاپ دوم. اصفهان: انتشارات مولانا
- ۲) واگن سلر، بیل ر و مک‌داول، ریچارد ل. (۱۳۷۵). شما و کودکان. ترجمه: مختار ملک‌پور. اصفهان: انتشارات مولانا
- ۳) سیف، علی اکبر. (۱۳۷۳). تغییر رفتار و رفتار درمانی. تهران: انتشارات دانا
- ۴) موریس، ریچارد. (۱۳۷۱). اصلاح رفتار کودکان. ترجمه: ناهید کسائیان. تهران: نشر دانشگاهی

1. Heward. WL (2005). Exceptional Children: An Introduction to Special Education (8th Edition), Prentice Hall Publication
2. Murdick. NL, Garteen. B, Crabtree. TL (2006). Special Education Law (2nd Edition), Prentice Hall Publication .

اختلال‌های عاطفی-رفتاری

Emotional and Behavioral Disorders

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: روان‌شناسی رشد ۲

هدف درس:

آشنایی با مفهوم رفتار نابهنجار، طبقه‌بندی، نشانه‌ها و علائم اختلالات دوران کودکی

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف و موضوع مطالعه روانشناسی مرضی کودک
- ۲) تاریخچه روانشناسی مرضی کودک
- ۳) رفتار نابهنجار در دوران کودکی
- ۴) طبقه‌بندی اختلالات روانی در کودکان
- ۵) نشانه‌شناسی و سبب‌شناسی اختلالات روانی کودکان
- ۶) انواع اختلال‌های روانی دوران کودکی شامل:
  - أ) تأثیرات خانواده و اختلالات وابسته به والدین
  - ب) اختلالات اضطرابی
  - ب) اختلالات تغذیه‌ای و خوردن در دوره نوزادی و اوان کودکی
  - ج) اختلالات دفع
  - د) اختلالات خواب، اختلالات رفتار ایذایی و کمبود توجه
  - ه) اختلالات یادگیری
  - و) اختلالات ارتباطی
  - ز) اختلال مهارت‌های حرکتی
  - ح) اختلالات تیک
  - ط) اختلالات نافذ مربوط به رشد
  - ک) سایر اختلالات نوزادی، کودکی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

۱. سادوک، بنیامین، سادوک، ویرجینیا. (۱۳۸۳). خلاصه روانپزشکی. ترجمه: نصرت الله پور افکاری. جلد سوم. تهران:

۲. گراهام، فیلیپ. (۱۳۷۲). روانپزشکی کودک رویکرد تحولی. ترجمه: کوروش نامداری و کریم عسگری. جلد (۱).

اصفهان: انتشارات مهر قائم

۳. گراهام، فیلیپ. (۱۳۸۰). روانپزشکی کودک رویکرد تحولی. ترجمه: کوروش نامداری، کریم عسگری و ناهید

اکرمی. جلد (۲). اصفهان: انتشارات مهر قائم

4. McNeil. CB, Hembree-Kigin. TL (2010). Parent-Child Interaction Therapy (Issues in Clinical Child Psychology), Springer; 2nd ed.
5. Freidberg. RD, McClure. JM, Hillwig. G (2009). Cognitive Therapy Techniques for Children and Adolescents: Tools for Enhancing Practice, Guilford Press .
6. Haugaard. JJ (2008): Child Psychopathology, McGraw Hill Higher Education
7. Beauchaine. TP, Hinshaw. SP (2008). Child and Adolescent Psychopathology, Willey Publication.

روانشناسی بازی

Psychology of Play

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: روان‌شناسی رشد و روان‌شناسی کودکان عقب مانده

هدف درس:

آشنا نمودن دانشجو با بازی به عنوان یک رویکرد و روش در آموزش و درمان

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف بازی
- ۲) تاریخچه بازی
- ۳) طبقه بندی بازی ها
- ۴) نقش بازی در رشد و تحول شناختی
- ۵) نقش بازی در رشد تحول عاطفی
- ۶) نقش بازی در رشد و تحول جسمی - حرکتی
- ۷) نقش بازی در رشد و تحول اجتماعی
- ۸) اسباب بازی‌ها و نقش آنها در رشد و تحول
- ۹) کاربرد بازی در درمان و توانبخشی کودکان با نیازهای خاص

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

- ۱) احمد وند، محمد علی. (۱۳۷۲). روان‌شناسی بازی. تهران: انتشارات پیام نور.
- ۲) رضا مهجور، سیامک. (۱۳۸۶). روان‌شناسی بازی. تهران: نشر ساسان.
- ۳) پیترو هیوز، فرگاس. (۱۳۸۴). روان‌شناسی بازی. ترجمه کامران گنجی. تهران: نشر رشد.
- ۴) محمد اسماعیل، الهه. (۱۳۸۲). بازی درمانی: نظریه ها، روش ها و کاربردهای بالینی. تهران: انتشارات دانژه.
- 5) Landreth GL (2002): Play Therapy: The Art of the Relationship Routledge; 2th edition.

روانشناسی کودکان ناتوانی ذهنی

Psychology of Children with Mental Disability

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشنیاز: روان‌شناسی رشد ۲، آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با ماهیت عقب ماندگی ذهنی و جنبه‌های مربوط به آن

رئوس مطالب:

- ۱) تاریخچه کودکان با نیازهای خاص با تأکید بر عقب ماندگیهای ذهنی
- ۲) روند توانبخشی کودکان عقب مانده ذهنی از گذشته تاکنون
- ۳) تعریف هوش، انواع هوش و عوامل مؤثر در رشد و تحول هوش و موانع آن
- ۴) تست‌های هوش و نقش آنها در تشخیص عقب ماندگیهای ذهنی
- ۵) تعریف عقب ماندگی ذهنی و معیارهای تشخیص آن
- ۶) طبقه‌بندی عقب ماندگیهای ذهنی بر اساس میزان هوش
- ۷) طبقه‌بندی کلینیکی عقب ماندگیهای ذهنی (سبب شناسی، علامت شناسی و پیشگیری)
- ۸) طبقه‌بندی آموزشی عقب ماندگیهای ذهنی
- ۹) ویژگی‌های شناختی عقب ماندگان ذهنی
- ۱۰) ویژگی‌های زبانی و گفتاری عقب ماندگان ذهنی
- ۱۱) ویژگی‌های اجتماعی عقب ماندگان ذهنی
- ۱۲) ویژگی‌های عاطفی و روانی عقب ماندگان ذهنی
- ۱۳) ویژگی‌های زیستی و حرکتی عقب ماندگان ذهنی
- ۱۴) رویکردهای جدید آموزشی کودکان با ناتوانی ذهنی
- ۱۵) روش‌ها و فنون تدریس کودکان با ناتوانی ذهنی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) ملک پور، مختار. (۱۳۷۵). بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. چاپ چهارم. تهران: انتشارات تبیان
- ۲) افروز، غلامعلی. (۱۳۷۱). روان‌شناسی عقب ماندگی ذهنی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

- ۳) بکر، بروس، ل و همکاران. (۱۳۸۴). آموزش زبان و تکلم. چاپ دوم. ترجمه: مختار ملک‌پور. اصفهان: انتشارات مولانا
- ۴) انجمن عقب ماندگی ذهنی آمریکا (۱۹۹۲). عقب ماندگی ذهنی، طبقه بندی و نظام‌های حمایتی. ترجمه احمد به پژوه و باقر غباری بناب. (۱۳۸۰). تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۵) رایبسون، نانی ام رایبسون، هابرت بی. (۱۳۷۵). عقب ماندگی ذهنی. ترجمه فرهاد ماهلر. مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.

6) Farrell, M. (2008). *Educating Special Children*. New York, Routledge

روش‌های تشخیص و ارزیابی

Methods of Diagnosis and Assessment

تعداد واحد عملی: ۲ حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشیاز:	نوع درس: اصلی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با انواع آزمونهای شناختی و استعداد و روش بکارگیری آنها

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف و طبقه بندی آزمون‌ها (تعریف ارزشیابی، ارزیابی و آزمون)
- ۲) ویژگی آزمون‌های روانی و شرایط اجرای آنها
- ۳) آشنایی با علل و عواملی که نتایج آزمون‌های روانی را با مشکل مواجه می‌سازد
- ۴) آشنایی با تاریخچه آزمون‌های هوشی (آزمون‌های روانی)
- ۵) آشنایی با آزمون‌های هوشی و شناختی
  - الف) آزمون‌های هوشی و کسلر
  - ب) آزمون هوشی بینه
  - ج) ماتریس‌های پیشرونده یون
  - د) آزمون‌های هوشی کتل
  - ه) مقیاس هوشی بین المللی لایتر
  - و) آزمون آدمک گودایناف
  - ز) آزمون‌های مازهای پروتئوس
  - ح) آزمون‌های معکب‌های کهس
  - ط) آزمون‌های حافظه‌ای و کسلر
  - ی) آزمون‌های حافظه‌ای آندره ری
  - م) آزمون تشخیصی بندر گشتالت
- ۶) آشنایی با مقیاس‌ها و آزمون‌های رفتار سازشی
  - الف) پرسشنامه رفتار سازشی وایلند
  - ب) پرسشنامه رفتار سازشی واینرمن
- ۷) آشنایی با مقیاس‌ها و آزمون‌های روانی - حرکتی
  - الف) آزمون روانی - حرکتی لنکین اوزرتسکی
  - ب) آزمون‌های روانی - حرکتی گزل
- ۸) آشنایی با آزمون‌های رشد و تحول زبانی

شرح واحد عملی:

اجرای حداقل دو آزمون از آزمونهای فوق وارائه گزارش نهایی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) گنجی، حمزه. (۱۳۶۷). آزمونهای روانی. مشهد: انتشارات آستان قدس
- ۲) پاشا شریفی، حسن. (۱۳۷۳). اصول روانسنجی و روان آزمایی. تهران: انتشارات رشد.
- ۳) گرات، مارات، گری. (۱۹۹۰). راهنمای سنجش روانی. ترجمه: حسن پاشا شریفی و محمدرضا نیکخو تهران: انتشارات رشد
- ۴) شهیم، سیما. (۱۳۸۵). مقیاس هوش تجدید نظر شده و کسلر کودکان. شیراز: مرکز نشر دانشگاه شیراز
- ۵) شهیم، سیما. (۱۳۷۳). فرمهای کوتاه مقیاس هوشی تجدید نظر شده و کسلر کودکان. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. دوره نهم. شماره ۱۸.
- ۶) یوسفی، فریده. (۱۳۷۱، ۱۳۷۲). هنجاریابی آزمون بینائی - حرکتی بندر گشتالت برای مدارس ابتدایی. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. دوره هشتم. سال اول و دوم.
- ۷) مهیار، امیر هوشنگ، تشکری، عباس و یوسفی، فریده. کاربرد آزمون نقاشی گودیناف هریس در بین گروهی از کودکان دبستان شیراز. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز. دوره دوم. شماره اول.
- ۸) بهرامی، هادی. (۱۳۷۷). آزمونهای روانی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی.

9. Flanagan. DP, Harrison. PL (2005). Contemporary Intellectual Assessment, Second Edition: Theories, Tests, and Issues, The Guilford Press .

10. Marnath. GG (2009). Handbook of Psychological Assessment, Wiley Publication.

روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

Psychology and Education of Exceptional Children

تعداد واحد عملی:- حل تمرین:	تعداد واحد نظری: ۳
پیشنیاز: روان‌شناسی رشد ۱ (کودکی)	نوع درس: پایه

هدف درس:

هدف کلی این درس آشنائی دانشجویان با چگونگی آموزش و تعلیم کودکان استثنائی شامل تاریخچه اهداف، طبقه‌بندی‌های برنامه‌های درسی، چگونگی تدریس و آشنائی کمک آموزشی و برخورد صحیح با توجه به نوع کودکان استثنائی است.

رئوس مطالب:

- تاریخچه آموزش کودکان عقب مانده، ناتوانی حسی (بینائی، شنوائی، گویائی) ناتوانی (معلولین) مشکلات رفتاری (ناسازگاریها) تیزهوشان در جهان و ایران.
- هدف از آموزش کودکان استثنائی و نگرش اسلام در مورد کودکان استثنائی (قوانین موجود)
- شناخت محیطهای آموزشی (انواع مدارس استثنائی) مانند شبانه‌روزیها- کلاسهای ویژه ادغام شده.
- شناخت کادر آموزشی در امر آموزش کودکان استثنائی و وظایف آنها
- آشنائی با سازمانهای مختلف در رابطه با کودکان استثنائی، نوع خدمات و اقدامات ممکن (سازمان بهزیستی و مدارس تحت پوشش، آموزش و پرورش سازمان رفاه ناشنوایان، مرکز نابینایان و غیره)
برنامه‌های مختلف آموزشی:

الف- کودکان عقب‌مانده ذهنی ۱- آموزش پذیر ۲- تربیت پذیر ۳- پناهگاهی

ب- کودکان دارای مشکلات شنوائی (آشنائی با نوع تدریس آنها)

ج- کودکان دارای مشکلات گفتاری (چگونگی گفتار درمانی)

ه- کودکان پرهوش و با استعداد

د- کودکان دارای مشکلات روانی و رفتاری

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
-	✓	✓	-

منابع اصلی:

۱- افروز، غلامعلی. (۱۳۷۳). مقدمه‌ای بر روان‌شناسی کودکان استثنائی. تهران: دانشگاه تهران.

۲- پاکزاد، محمود. (۱۳۷۱). کودکان استثنایی، شناخت و آموزش و پرورش. تهران

۳- کول، پیتر. (۱۳۷۲). روشها و راهبردها در تعلیم و تربیت کودکان استثنایی. (مترجم فرهاد ماهر). تهران: قومس.

۴- موریس، ریچارد. (۱۳۷۹). اصلاح رفتار کودکان استثنایی. (ترجمه سوسن سیف). تهران: وحید

۵- نادری، عزت‌الله. سیف نراقی، مریم. (۱۳۷۷). دانش آموزان استثنایی. تهران. امیر کبیر.

۶- هالا هال، دانیل. (۱۳۷۱). کودکان استثنایی. (ترجمه فرهاد ماهر). تهران: رشد.

1. Heward. WL (2005): Exceptional Children: An Introduction to Special Education (8th Edition), Prentice Hall Publication

2. Murdick. NL, Garteen. B, Crabtree. TL (2006). Special Education Law (2nd Edition), Prentice Hall Publication .

بهداشت و کمک‌های اولیه

Health and First Aid

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اصلی	پیشیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کلیات بهداشت عمومی و بهداشت مدارس و کاربرد آنها در محیط مدرسه و آموزشگاه

رئوس مطالب:

- تعریف بهداشت عمومی و اهداف آن
- اهمیت بهداشت در کنترل بیماریها و تأمین سلامت افراد
- عوامل موثر در بهداشت و سلامت انسان
- سازمان‌های بهداشت بین‌المللی
- مراقبت‌های بهداشتی و سطوح مختلف آن
- اولویت‌های بهداشتی در ایران
- اصول بهداشت فردی (بهداشت اعضای اصلی بدن، گوش، چشم، دندان و...)
- تغذیه و بهداشت مواد غذایی
- بهداشت خواب و استراحت و ورزش
- عدم اعتیاد به مخدرات و محرکات
- بهداشت محیط زیست و جامعه
- بهداشت آب، هوا، مسکن، فاضلاب، سروصدا
- بهداشت حرفه‌ای، بهداشت روانی، بهداشت گروه‌های آسیب‌پذیر
- مدیریت بحران - در بلایا و حوادث غیرمترقبه (زلزله، سیل و آتش سوزی و...)
- بهداشت مدارس
- رشد و تکامل طبیعی دانش‌آموزان (نقش معلم - اولیا و مراجعین بهداشت)
- مشکلات رفتاری دانش‌آموزان (شب‌ادراری، لکنت زبان، دروغ‌گویی، دزدی و...)
- مشکلات یادگیری (خانه، مدرسه، دانش‌آموزان)
- انضباط و تأثیر تنبیه و تشویق در مدارس
- ویژگی‌های مدارس موفق و عوامل موفقیت در تحصیل
- آموزش بهداشت در مدارس
- کمک‌های اولیه در مدارس

تغذیه و بهداشت مواد غذایی در مدارس

بیماریهای شایع سنین مدرسه

بهداشت محیط مدارس

- فضای فیزیکی مدارس و کلاس‌ها

تربیت بدنی و ورزش در مدارس

بهداشت اردوگاه‌های دانش‌آموزی

- ویژگی‌های مدیر و معاون مدرسه و شرح وظایف آنان

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	-

منابع اصلی:

- 1) حاتمی، حسینی و همکاران (۱۳۸۶). کلیات جامع بهداشت عمومی (۳ جلدی). انتشارات ارجمند.
- 2) حلم سرشت، پریش (۱۳۸۲). بهداشت عمومی. انتشارات دانشگاه پیام نور.
- 3) دل پیشه، اسماعیل؛ حکم سرشت، پریش (۱۳۸۲). اصول بهداشت فردی. انتشارات چهر.
- 4) دل پیشه، اسماعیل (۱۳۸۲). بهداشت مدارس. انتشارات دانشگاه پیام نور.
- 5) رحمانی، خالد (۱۳۶۸). درسنامه جامع بهداشت عمومی. انتشارات سماط.
- 6) کلیات بهداشت عمومی برای مراکز تربیت معلم. انتشارات وزارت آموزش و پرورش.
- 7) نوری، سید محمدرضا. بهداشت مدارس. انتشارات واقفی.
- 8) نوری، سید محمدرضا. رهنمودهایی برای مراقبین بهداشت مدارس. انتشارات طلاکوب.
- 9) غیاث، مجید (۱۳۸۸). امداد و کمک‌های اولیه. اصفهان. انتشارات کنکاش
- 10) حاتمی، حسین (۱۳۸۷). کتاب جامع بهداشت عمومی. تهران. انتشارات ارجمند

11) Kathleen. A. Handel. (2009) First Aid and Safety Hand book the American Red cross. USA

کاربرد تکنولوژی در آموزش و توانبخشی

Application of Technology in Education and Habilitation

تعداد واحد نظری: ۲ واحد	تعداد واحد عملی: - حل تمرین:
نوع درس: اصلی	پیشنیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با کاربرد تکنولوژی در آموزش و توانبخشی کودکان با نیازهای خاص، آگاهی و آشنایی با نظریه‌های موجود و مباحث جدید در این حوزه و موضوعات مرتبط با تدریس با فناوری‌های نوین در مقاطع مختلف تحصیلی کودکان با نیازهای خاص

رئوس مطالب:

- تاریخچه پیدایش تکنولوژی آموزشی
- نقش تکنولوژی آموزشی در آموزش و یادگیری
- آشنایی با فناوری‌های آموزشی قدیمی: انواع اسلاید و فیلم، ترانس پرئسی، پوستر، عکس، پروژکتور اورهد، اویک
- نقش فناوری‌های نوین آموزشی
- آشنایی و کار با ابزارهای نوین آموزشی (ویوالایز، تابلوی هوشمند، دستیار دیجیتالی هوشمند)
- استفاده از رایانه در آموزش و نحوه تلفیق آن در برنامه درسی
- انواع سواد: بصری، اطلاعاتی، فناوری اطلاعات و ارتباطات
- تکنولوژی و یادگیری معنادار: یادگیری معنادار در مقاطع مختلف تحصیلی
- موضوعات و مسائل در تکنولوژی آموزشی: مسائل قانونی، مسائل اخلاقی، مسائل اجتماعی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	-

منابع:

- ۱- ذوفن، شهناز (۱۳۸۵). کاربرد فناوری‌های جدید در آموزش. تهران: سمت.
- ۲- نوروزی، داریوش (۱۳۸۴). تدریس و یادگیری، طراحی و تکنولوژی. تهران: ژنگ.
- 3-Hung, and khine (2006). Engaged Learning with Emerging Technologies. Springer Publication.
- 4-Samuel, S. Bigge, M. L. (2000). Learning Theories for Teachers. Purdue University Ongman California stae University, fresly NewYork.
- 5- Liemens, G. (2006). Knowing Knowledge, available at www.knowingknowledge.com

اختلالات زبان و گفتار

Language and Speech Disorders

تعداد واحد عملی: ۱ حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: رشد ۲	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مراحل رشد و تحول زبان و تکلم، نظریه‌ها و دیدگاه‌های مربوطه، علل و عوامل مؤثر بر رشد و تحول زبان و تکلم، اختلالات زبان و گفتار، رویکردها و روش‌های درمان، همچنین کارورزی دانشجویان به منظور آشنایی عملی با اختلالات گفتار و زبان بمنظور دست‌ورزی و کسب تجربه

رئوس مطالب:

- ۱) مفاهیم و اصطلاحات مربوط به زبان و گفتار
- ۲) نظریه‌ها و دیدگاه‌های مربوط به رشد و تحول زبان و گفتار
- ۳) طبقه‌بندی اختلالات زبان و گفتار
- ۴) اختلالات صدا (صوت) Voice شامل:
  - ۱) تعاریف
  - ۲) ویژگی‌های صوت
  - ۳) علل اختلالات صوت
  - ۴) انواع اختلالات صوت
  - ۵) روش‌های ارزیابی و درمان
۱. اختلالات تولید و تلفظ Articulation
  - أ) مراحل رشد صداهای گفتاری
  - ب) علل و عوامل اختلالات تولید و تلفظ
  - ج) انواع خطاهای تلفظی
  - د) انواع اختلالات تولید و تلفظ
  - ه) روش‌های ارزیابی و درمان
- ۶) اختلالات روانی و سلاست در گفتار Fluency
  - أ) ویژگی‌های گفتار روان
  - ب) دوره ناروانی طبیعی در گفتار
  - ج) لکنت زبان، علل و عوامل، نظریه‌های مربوطه، انواع، روش‌های درمان و ارزیابی
  - د) شتابان‌گویی، ویژگی‌ها، روش‌های درمان و ارزیابی
- ۷) اختلالات زبان Language
  ۱. ویژگی‌های اختلالات زبانی

۲. انواع اختلالات زبانی

۳. روش‌های ارزیابی، درمان و آموزش

۸) آفازیا Aphasia

۱. علل و عوامل

۲. انواع آفازیا

۳. ویژگی‌ها و خصوصیات افراد آفازیک

۴. روش‌های درمان و توانبخشی زبانی و گفتاری

شرح واحد عملی:

دانشجو به میزان یک واحد درسی در مراکز گفتار درمانی به صورت حضوری و در کنار گفتار درمانگرهای باتجربه به مشاهده فرآیندهای تشخیص و درمان اختلالات گفتار و زبان می‌پردازد.

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

منابع فارسی:

۱. بکر، بروس، ل و همکاران. (۱۳۸۴). آموزش زبان و تکلم. ترجمه: مختار ملک‌پور. اصفهان: انتشارات مولانا
۲. دادستان، پیررخ. (۱۳۷۹). اختلالات زبان. تهران: انتشارات سمت
۳. ایسنسن، جان. (۱۳۷۳). اختلالات گفتاری و زبانی کودکان. ترجمه: غلامرضا خجسته‌مهر. اهواز: انتشارات خوزستان
۴. یار محمدیان، احمد. (۱۳۸۴). اصول و فنون گفتار درمانی. اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان
۵. بهرامی‌پور، منصوره و آتش‌پور، حمید. (۱۳۸۵). مبانی اختلالات گفتار و زبان در کودکان. اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

منابع لاتین:

6. Bernstein, Deena K and Tiegerman, Farber Ellenmorris. (2002). Language and Communication Disorders in Children. 5th Edition. Boston: Allyn & Bacon

گفتار درمانی

Speech Therapy

تعداد واحد نظری: ۳	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: اختلال‌های گفتار و زبان

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های گفتار درمانی (آموزش گفتار و زبان) و دست‌ورزی در روش عمومی گفتار درمانی در مراکز توانبخشی و گفتار درمانی

رئوس مطالب:

- ۵) اهداف گفتار درمانی
- ۶) روش‌های گفتار درمانی (اختلال‌های صوتی و آوایی)
- ۷) روش‌های گفتار درمانی (اختلال‌های تولیدی و تلفظی)
- ۸) روش‌های گفتار درمانی (اختلال‌های سلاست و روانی در گفتار)
- ۹) روش‌های گفتار درمانی (اختلال‌های زبانی)
- ۱۰) فناوری‌های جدید در گفتار درمانی
- ۱۱) روش‌های ارزیابی گفتار و زبان
- ۱۲) چگونگی انجام کارورزی و تمرین در روش‌های گفتار درمانی

شرح واحد عملی:

دانشجو به منظور دست‌ورزی در روش‌های گفتار درمانی موظف است به میزان ۳۴ ساعت در طول نیمسال زیر نظر استاد درس در مراکز توانبخشی و گفتار درمانی کودکان با نیازهای خاص حضور پیدا کرده و گزارش کارورزی خود را طبق برنامه‌ای که مدرس درس ارائه می‌دهد در پایان نیم سال ارائه نماید.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) اسپنسن، جان. (۱۳۷۳). اختلالات گفتاری و زبانی. ترجمه غلام رضا خجسته مهر. اهواز: انتشارات خوزستان.
- ۲) این ورشاو، استانی و فری زر، جین. (۱۳۶۹). کودک و لکنت زبان - راهنمایی والدین. ترجمه غلامعلی افروز. تهران: انتشارات کوبه.
- ۳) بکر، بروس و ل و همکاران. (۱۳۸۴). آموزش زبان و تکلم. ترجمه مختار ملک پور. اصفهان: انتشارات مولانا.
- ۴) پمبرتن موری، فردریک. (۱۳۸۷). مقابله با لکنت. ترجمه زهرا سلیمانی و دیگران. تهران: انتشارات رشد.
- ۵) روبرتس، فلیپ. ج. (۱۳۸۵). درمان کامل لکنت. ترجمه جمشید پور قریب. تهران: انتشارات رشد.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

۶) جی لاو، راسل. (۱۳۸۴). ناتوانی حرکتی گفتار در کودکان. ترجمه سیما شیرازی و دیگران. تهران: انتشارات دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

۷) فری زر، ملکام. (۱۳۶۹). خود درمانگری در لکنت زبان. ترجمه غلامعلی افروز. تهران: انتشارات نشر قرن.

۸) ضیایی، سید جلال؛ شیرزادی، مصطفی. (۱۳۷۵). اختلالات تکلم. اصفهان دانشگاه علوم پزشکی.

9) Berenthal, John. E; Bankson, Nicholas. W and FLIPSEN. Jr, Peter. (2002). Articulation and Phonological disorder. USA. Pearson.

بازی درمانی

Play Therapy

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۳
پیشیناز: اختلال‌های عاطفی و رفتاری	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی با تکنیک و فنون بازی درمانی بصورت نظری و عملی

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف بازی و تاریخچه بازی درمانی
- ۲) اصول بازی درمانی
- ۳) نظریه‌های مربوط به بازی
- ۴) دیدگاه ویرجینیا اکسلاین
- ۵) ارزش‌های بازی در رشد همه جانبه کودک (حرکتی، عاطفی، شناختی و...)
- ۶) استفاده از بازی به منظور ابزاری در اجرای روش‌های مداخله حرکتی
- ۷) بازی درمانی و اثرات مثبت آن

شرح واحد عملی:

کارآموزی در اتاق بازی درمانی، مشاهده از طریق آینه یک طرفه، ضبط جلسات بازی درمانی، تجزیه و تحلیل تشخیصی، تنظیم برنامه درمانی

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
		*	*

منابع اصلی:

- ۱) دانیل دی و همکاران. (۱۳۷۵). حرکت درمانی. ترجمه: حمید علیزاده. تهران: انتشارات رشد
- ۲) بکر، بروس، ل و همکاران. (۱۳۸۳). مهارت‌های خودیاری پیشرفته. ترجمه: مختار ملک‌پور. چاپ دوم. اصفهان: انتشارات مولانا
- ۳) اکسلاین، ویرجینیا، م. (۱۳۷۴). دیزر در جستجوی خویشتن. ترجمه: سرور مزینی و مریم نوذرآدان. تهران: انتشارات روزبهان
- ۴) اکسلاین، ویرجینیا، م. (۱۳۶۵). بازی درمانی. ترجمه: مهندس احمد حجاران. تهران: سازمان انتشارات کیهان
- ۵) محمد اسماعیلی، الهه. (۱۳۸۲). بازی درمانی: نظریه‌ها، روش‌ها و کاربردهای بالینی. تهران: انتشارات دانژه

6) Landreth. G (2002). Play Therapy: The Art of the Relationship, Routledge.

7) Timberlake. EM, Cutler. MM (2000). Developmental Play Therapy in Clinical Social Work, Allyn & Bacon

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روش تدریس و بررسی کتب علوم اجتماعی و دینی

Method of teaching Social Sciences and Religious books

تعداد واحد عملی:- حل تمرین:-	تعداد واحد نظری: ۲
پیشیناز: روشها و فنون تدریس، سنجش و اندازه گیری	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روشهای تدریس علوم اجتماعی به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه می‌باشد.

رئوس مطالب:

- ۸) اصول آموزش علوم اجتماعی به کودکان دبستانی
- ۹) آشنایی با جنبه‌های آموزشی علوم اجتماعی در دوره ابتدایی
- ۱۰) طراحی و اجرای فعالیت‌های یاددهی - یادگیری علوم اجتماعی
- ۱۱) روش‌ها و فنون یاددهی - یادگیری علوم اجتماعی
- ۱۲) آشنایی با روشهای ارزیابی آموخته‌ای دانش‌آموزان در علوم اجتماعی

شرح واحد عملی:-

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع:

- ۱) گروه مولفان. (۱۳۸۸). کتب معلم (راهنمای تدریس پنج پایه تحصیلی). تهران: انتشارات اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روش تدریس و بررسی کتب علوم تجربی

Methods of Teaching Science Books

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: روش‌ها و فنون تدریس	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با رویکردهای جدید در آموزش علوم و تمرین عملی آن‌ها با توجه به محتوای کتاب‌های درسی علوم تجربی

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف و ویژگی‌های علوم تجربی
- ۲) چگونگی یادگیری علوم (مدل پیازه)
- ۳) مدل چرخه‌ی یادگیری در آموزش علوم
- ۴) رویکردهای انتقالی-اکتشافی-فرآیندی و تعاملی در آموزش علوم
- ۵) استفاده از ICT در آموزش علوم
- ۶) ارزشیابی در آموزش علوم و آموزش علوم به کودکان دارای نیازهای خاص

شرح واحد عملی:

مثال‌های از تدریس علوم ابتدایی، پژوهش در مورد روش‌های جدید رویکرد تدریس علوم مانند، کارتن‌های مفهومی، پوسته کار و... که به شکل پروژه اجرا می‌شوند.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
۲		۱۵	۳

منابع اصلی:

- هارلن، وین. (۱۳۷۸). نگرشی و در آموزش علوم در مدارس ابتدایی. تهران: انتشارات مدرسه.
هارلن، وین. (۱۳۸۷). نکات اساسی در آموزش علوم ابتدایی. تهران: انتشارات علمی-فرهنگی.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روش تدریس و بررسی کتب ریاضی

Methods of Teaching Math books

تعداد واحد عملی: حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشیناز: روشها و فنون تدریس، سنجش و اندازه گیری	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روشهای تدریس ریاضی به دانش آموزان با نیازهای ویژه می‌باشد.

رئوس مطالب:

- ۱) اصول آموزش ریاضی به کودکان دبستانی
- ۲) آشنایی با جنبه‌های آموزشی ریاضی در دوره ابتدایی
- ۳) آشنایی با تحول یادگیری ریاضی در کودکان
- ۴) طراحی و اجرای فعالیت‌های یاددهی - یادگیری ریاضی
- ۵) روش‌ها و فنون یاددهی - یادگیری ریاضی
- ۶) آشنایی با روشهای ارزیابی آموخته‌ای دانش آموزان در ریاضی

شرح واحد عملی: -

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

۱) برومز، دزموند و همکاران. (۱۳۸۲). آموزش ریاضی به کودکان دبستانی. ترجمه محمد رضا کرامتی. تهران: انتشارات رشد.

منابع فرعی:

۲) گروه مولفان. (۱۳۸۸). کتب معلم (راهنمایی تدریس پنج پایه تحصیلی). تهران: انتشارات اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

روش تدریس و بررسی کتب فارسی

Methods of Teaching of Prsian books

تعداد واحد عملی:- حل تمرین:-	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: روشها و فنون تدریس، سنجش و اندازه گیری	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روشهای تدریس فارسی به دانش آموزان با نیازهای ویژه می‌باشد.

رئوس مطالب:

- ۱) اصول آموزش زبان فارسی به کودکان دبستانی
- ۲) آشنایی با جنبه‌های آموزشی زبان فارسی در دوره ابتدایی
- ۳) آشنایی با مهارت‌های زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن)
- ۴) طراحی و اجرای فعالیت‌های یاددهی-یادگیری زبان فارسی
- ۵) روش‌ها و فنون یاددهی-یادگیری زبان فارسی
- ۶) آشنایی با روشهای ارزیابی آموخته‌ای دانش آموزان در زبان فارسی

شرح واحد عملی:-

روش ارزیابی

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

- ۱- زندگی، بهمن. (۱۳۸۸). خود آموزش روش تدریس زبان فارسی. تهران: انتشارات شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران (سازمان پرورشی و برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش).

آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
Education of Preschoolers with Special Needs

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اهمیت، ضرورت و آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان

رئوس مطالب:

- ۱) تاریخچه و اهمیت آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
  - ۲) تعریف و طبقه بندی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
  - ۳) آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص و فرایندهای تحولی کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
  - ۴) آشنایی با شیوه‌ها و روش‌های آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
  - ۵) نقش تیم چند رشته‌ای در آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
  - ۶) جایگزینی کودکان در برنامه آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص در پیش از دبستان
- شرح واحد عملی: -

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
x	x	x	

منابع اصلی:

- ۱) روت، ویلسون. (۱۳۸۷). نیازهای کودکان پیش دبستانی در آموزش و پرورش استثنایی. ترجمه طاهره سلیمانیه نائینی. تهران: نشر دانژه.
- ۲) ماسن، هانری پاول و همکاران. (۱۳۸۰). رشد و شخصیت کودک. ترجمه: مهشید یاسایی. تهران: نشر مرکز

3) Farrell, M. (2008). *Educating Special Children*. New York, Routledge.

روش‌های حرفه‌آموزی به کودکان با نیازهای خاص

Occupational Procedures for Mentally Disabled Children

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: روان‌شناسی کودکان با ناتوانی ذهنی

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روش‌های باز پروری حرفه‌ای ضمن طراحی و اجرای برنامه حرفه‌آموزی با حضور مدرس درس در مدارس کودکان با نیازهای خاص.

رئوس مطالب:

- ۱) حرفه‌آموزی چیست؟
- ۲) توانمندی‌های عملی و حرفه‌ای کودکان با ناتوانی‌های ذهنی
- ۳) دوره‌های حرفه‌آموزی شامل چه چیزهایی است؟
- ۴) ارزیابی توانمندی‌های حرفه‌ای افراد با ناتوانی‌های ذهنی
- ۵) فرآیند سنجش و ارزیابی حرفه‌ای
- ۶) انواع آزمون‌های سنجش و ارزیابی حرفه‌ای
- ۷) ضرورت مهارت‌آموزی به افراد با ناتوانی‌های ذهنی
- ۸) مراحل آموزش حرفه‌آموزی افراد با ناتوانی‌های ذهنی
- ۹) آموزش مهارت‌های حرفه‌ای به افراد با ناتوانی‌های ذهنی
- ۱۰)

شرح واحد عملی: -

طراحی و اجرای برنامه حرفه‌آموزی با حضور مدرس درس در مدارس کودکان با نیازهای خاص.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

۱) بهراد، بهنام. (۱۳۸۲). حرفه‌آموزی به دانش‌آموزان کم توان ذهنی. تهران: انتشارات سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی کشور

منابع فرعی:

۲) هاردمن، مایکل ام و همکاران. (۲۰۰۳). روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی. ترجمه حمید علیزاده و همکاران: نشره دانژه.

اختلالات عصب-روان شناختی

Neuropsychological Disorders

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی:- حل تمرین:-
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: روانشناسی □ آموزش کودکان با نیازهای خاص

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اختلالات عصب-روان شناختی در کودکان بویژه کودکان با نیازهای خاص

رئوس مطالب:

تعریف و مفهوم اختلالات عصب-روان شناختی در کودکان بویژه کودکان با نیازهای خاص

۱. شیوه‌های ارزیابی اختلالات عصب-روان شناختی در کودکان بویژه کودکان با نیازهای خاص
۲. اختلالات توجه و شیوه‌های تقویت آن
۳. اختلالات حافظه و شیوه‌های تقویت آن
۴. اختلالات ادراک بینایی در کودکان و شیوه‌های تقویت آن
۵. اختلالات ادراک شنوایی در کودکان و شیوه‌های تقویت آن
۶. اختلالات زبان در کودکان و شیوه‌های تقویت آن
۷. اختلالات حرکتی در کودکان و شیوه‌های تقویت آن
۸. اختلالات در مهارت‌های اجرایی در کودکان و شیوه‌های تقویت آن
۹. تقویت، برنامه‌های تقویتی و زیر سیستم‌های تقویت مانند روش تشخیص محرک، زنجیر و تغییر رفتار جهت رفع مشکل رفتاری و ارائه گزارش کار

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	*

منابع اصلی:

- ۹) استرنبرگ، رابرت. (۲۰۰۶). روان‌شناسی شناختی. ترجمه کمال خرازی و الهه حجازی. تهران: موسسه علوم شناختی
- ۱۰) هین، نانسی و میلبرگ، ویلیام. (۲۰۰۲). مبانی ارزیابی عصب-روانشناختی. ترجمه: حسن حق شناس. تهران: انتشارات رشد.
- ۱۱) عابدی، احمد. (۱۳۸۹). مهارت‌های اجرایی در مدرسه. اصفهان: برترین اندیشه.

منابع لاتین:

4. Morgan. JE, Ricker. JH (2008). Textbook of Clinical Neuropsychology (Studies on Neuropsychology, Neurology and Cognition), Taylor & Francis Publication.
5. Beaumont. JG (2008). Introduction to Neuropsychology, Second Edition [Kindle Edition], The Guilford Press.
6. Kolb. B, Wishaw. IQ (2008). Fundamentals of Human Neuropsychology, Worth Publishe

تمرین معلمی و کار ورزی در روش‌های تدریس (۱)

Teaching practice and Training in Teaching Methods (1)

تعداد واحد نظری: -	تعداد واحد عملی: ۲ حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: روشهای تدریس فارسی، ریاضی، علوم تجربی، علوم اجتماعی و دینی

هدف درس:

دست ورزی دانشجویان در تدریس با نیازهای خاص به صورت عملی و میدانی در طول یک نیمسال تحصیلی ضمن طراحی و اجرای روش تدریس با حضور مدرس درس در مدارس کودکان با نیازهای خاص.

رئوس مطالب:

- ۱) اهمیت، ضرورت درس تمرین معلمی و کارورزی
- ۲) آشنایی با فعالیت‌های مقدماتی تمرین معلمی
- ۳) انجام فعالیت‌های میدانی تمرین معلمی
- ۴) ارزشیابی از فعالیت‌های میدانی دانشجو (استاد درس، معلم راهنما، مدیران مدارس و کارآموزان)
- ۵) انجام تدریس مستقل دانشجو
- ۶) ارزشیابی از فعالیت‌های تدریس مستقل
- ۷) نهادها و عوامل اجرایی موثر در برنامه تمرین معلمی

شرح واحد عملی: -

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

۱) مشفق آرانی، بهمن. (۱۳۷۸). راهنمایی تمرین معلمی ویژه دوره تربیت معلم. تهران: انتشارات مدرسه.

منابع فرعی:

- ۱) رئوف، علی. (۱۳۷۱). تربیت معلم و کارورزی. تهران: انتشارات فاطمی.
- ۲) گروه برنامه ریزی تعلیم و تربیت. (۱۳۶۲). طرح آموزش عملی تدریس (کارورزی). تهران: دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.
- ۳) رئوف، علی. (۱۳۷۲). تدریس خرد. تهران: انتشارات مدرسه.
- ۴) مشفق آرانی، بهمن. (۱۳۶۳). تهیه و تنظیم طرح درس. تهران: دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.

تمرین معلمی و کار ورزی در روش‌های تدریس (۲)

Teaching practice and Training in Teaching Methods (2)

تعداد واحد نظری: -	تعداد واحد عملی: ۲ حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشنیاز: روشهای تدریس فارسی، ریاضی، علوم تجربی، علوم اجتماعی و دینی

هدف درس:

دست ورزی دانشجویان در تدریس تخصصی به کودکان با نیازهای خاص به صورت عملی و میدانی در طول یک نیمسال تحصیلی ضمن طراحی و اجرای روش تدریس تخصصی با حضور مدرس درس در مدارس کودکان با نیازهای خاص.

رئوس مطالب:

- ۱) تمرین معلمی و کارورزی تخصصی در مدارس استثنایی
- ۲) فعالیت‌های تخصصی تمرین معلمی با حضور استاد
- ۳) انجام فعالیت‌های میدانی تخصصی تمرین معلمی
- ۴) ارزشیابی از فعالیت‌های میدانی دانشجو (استاد درس، معلم راهنما، مدیران مدارس و کارآموزان)
- ۵) انجام تدریس تخصصی مستقل دانشجو
- ۶) ارزشیابی از فعالیت‌های تخصصی تدریس مستقل

شرح واحد عملی: -

انجام کلیه فعالیت‌های تخصصی تمرین معلمی در کلاس درس

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	x

منابع اصلی:

۱) مشفق آرانی، بهمن. (۱۳۷۸). راهنمای تمرین معلمی ویژه دوره تربیت معلم. تهران: انتشارات مدرسه.

منابع فرعی:

- ۱) رئوف، علی. (۱۳۷۱). تربیت معلم و کارورزی. تهران: انتشارات فاطمی.
- ۲) گروه برنامه ریزی تعلیم و تربیت. (۱۳۶۲). طرح آموزش عملی تدریس (کارورزی). تهران: دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.
- ۳) رئوف، علی. (۱۳۷۲). تدریس خرد. تهران: انتشارات مدرسه.
- ۴) مشفق آرانی، بهمن. (۱۳۶۳). تهیه و تنظیم طرح درس. تهران: دفتر تحقیقات و برنامه ریزی درسی وابسته به وزارت آموزش و پرورش.

روش‌ها و فنون تدریس

Teaching Methods and Techniques

تعداد واحد عملی: حل تمرین:	تعداد واحد نظری: ۳ واحد
پیشنیاز: روان‌شناسی تربیتی	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی با روشها و فنون تدریس و کاربرد آنها در ماده‌های درسی متفاوت، تنظیم اهداف درسی، انواع روشهای ارتباطی با دانش آموزان، مدیریت و کنترل کلاس و تنظیم برنامه درسی مناسب با دوره‌های سنی دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی

رئوس مطالب:

- توضیح کلیاتی در ارتباط با روشها و فنون تدریس
- مشخصات یک معلم شایسته و تأثیر شخصیت و رفتار معلم
- انواع روشهای تدریس (سخنرانی و توضیح، پرسش و پاسخ، ایفای نقش، حل مسئله، بحث گروهی، نمایش، بازدید میدانی، آموزش فردی، آموزش خلاقیت و.....) و محاسن و معایب هر یک از روشها
- طرز انتخاب یک روش مناسب تدریس با دوره سنی فراگیران
- مراحل تدوین برنامه درسی (قبل از آموزش، ضمن آموزش و بعد از آموزش)
- برنامه ریزی جهت اداره و مدیریت کلاس (رهیافت گلاس، رهیافت رفتاری و.....)
- انواع ارتباط در کلاس (کلامی، غیر کلامی، مستقیم، غیر مستقیم، فردی، جمعی، و.....)

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
✓	✓	✓	-

منابع اصلی:

- ۱- جویس، ب. آ. کالهن، ا. و هاپکینز، پ. (۱۳۸۴). الگوهای یادگیری: ابزارهایی برای تدریس. (ترجمه م. مهر محمدی و ل. ع. عابدی). تهران: انتشارات سمت.
- ۲- جویس، ب. آ. و ویل، م. و کالهن، ا. (۱۳۸۴). الگوهای تدریس. (ترجمه م. ر. بهرنگی).
- ۳- شعبانی، ح. (۱۳۸۶). روش تدریس پیشرفته (آموزش مهارتها و راهبردهای تفکر). تهران: سمت.
- ۴- صفوی، ا. ا. (۱۳۸۶). کلیات روشها و فنون تدریس. تهران: نشر معاصر.
- ۵- لیاقتدار، م و سیادت، ع (۱۳۹۰). تدریس اثربخشی در دانشگاهها. تهران: انتشارات علمی فرهنگی.
- ۶- مهر محمدی، محمود. (۱۳۸۶). بازاندیشی یاددهی - یادگیری. تهران: مدرسه.

7-Borich, G. D. (2006). Effective Teaching Methods: Research Based Practice (6th edition). Upper saddle river. NJ: prentice hall.

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

زبان تخصصی کودکان با نیازهای خاص (۲)

Specialized Language in Children with Special Needs

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: تخصصی	پیشیاز:

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با اصطلاحات کودکان نیازهای خاص و توانا ساختن آنان جهت استفاده از متون به زبان خارجی (انگلیسی)

رئوس مطالب:

۱. Exceptional children
۲. Mental Retardation
۳. Deafness
۴. Blindness
۵. Gifted Children
۶. Maladjusted Children
۷. Children and Language disorders
۸. Physical Handicap
۹. Learning Disorders

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
	*	*	

منابع اصلی:

- ۱) کوشا، منصور. (۱۳۸۰). انگلیسی برای دانشجویان رشته کودکان استثنائی. تهران: انتشارات سمت
- 2) Faramarzi, Salar & Nejad ansari, Daruosh. (1389). Terminology For the Student's of Psychology and Educational of Children with Special Needs. Isfahan: Negar PUB

آشنایی با روش‌های مصاحبه، مشاهده والدین و کودکان با نیازهای خاص

Interview, Observation and Examination of Parents and Children with Special Needs

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۳
پیشیناز:	نوع درس: تخصصی

هدف درس:

آشنایی با روش‌های مصاحبه، مشاهده و معاینه‌ی کودکان با نیازهای خاص، روش‌های مختلف تشخیص اختلالات روانی، در مراجعان به مراکز درمانی

رئوس مطالب:

- ۱) آموزش روش‌های مشاهده و ثبت مشاهدات
- ۲) آموزش شیوه انجام مصاحبه بالینی با والدین و کودکان
- ۳) آموزش شیوه‌های تکمیل اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از ابزارهای مختلف به منظور تشخیص مشکل فرد
- ۴) آموزش نحوه انجام سنجش و ارزیابی وضعیت روانی

شرح واحد عملی:

حضور در موقعیت‌های درمانی و توانبخشی (کلینیک‌ها و درمانگاه‌ها) و انجام موارد زیر:
در قسمت عملی دانشجوی موظف است در مراکز حضور فعال داشته و زیر نظر استاد درس کارورزی نماید و در پایان گزارش کار خود را ارائه نماید.

کارورزی در زمینه: تاریخچه فردی، مصاحبه تشخیصی، آزمون‌های هوشی و مشاهده می‌باشد.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*		*	*

منابع اصلی:

- ۱) مارنات، گراث، گری. (۱۳۷۴). راهنمای سنجش روانی. ترجمه: حسن پاشا شریفی و محمدرضا نیکخوا. تهران: انتشارات رشد
- ۲) کراز، ژ. (۱۳۸۱). بیماری‌های روانی. ترجمه: پریخ دادستان و محمود منصور. تهران: انتشارات رشد
- ۳) فیرس، ای، جری و ترال، تیموتی جی. (۱۳۸۴). روان‌شناسی بالینی. ترجمه: مهرداد فیروز بخت. تهران: انتشارات رشد
- ۴) نامداری، کوروش. (۱۳۸۱). روش‌های ارزیابی شخصیت. اصفهان: انتشارات قائم

6-American counseling association. (2005). Counseling as an arts: the creative arts in counseling. upper saddle river: prentice hall.

7-Gibson, R. L. and Mitchell, M. (2007). Introduction to counseling and guidance (7th edition). Upper saddle river, NT: prentice hall.

آسیب‌شناسی اجتماعی
Social Pathology

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: جامعه‌شناسی

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با انواع جرائم، علل بروز جرائم و بررسی ارتباط عوامل مؤثر در بروز جرائم، شناخت جرائم در فرهنگها و جوامع مختلف و آشنا شدن با دیدگاههای مختلف علمی در رابطه با جرائم، بررسی دیدگاههای مختلف در رابطه با پیشگیری و درمان جرائم. آشنا شدن با زندان و قوانین موجود در رابطه با جرائم

رئوس مطالب:

- ۱) مفهوم آسیب‌شناسی اجتماعی، جرم و مجرمیت
- ۲) انحراف و کجروی از دیدگاه جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، آمار و پزشکی، مذهب و...
- ۳) تاریخچه جرائم و پژوهشهای پیرامون آن
- ۴) بررسی علل ابتلاء به جرائم (علل بیولوژیکی، محیطی و جغرافیایی، سیاسی و...)
- ۵) نظریه دانشمندان در مورد علل ابتلاء به جرم
- ۶) آشنائی با انواع جرائم (سرقت، قتل، انحراف جنسی و...)
- ۷) آشنایی با روشهای درمان مجرمین (درمان پزشکی، روانشناختی، محیطی و...)
- ۸) آشنایی با زندان و بکارگیری روشهای اصلاح مجرمین
- ۹) ارائه راهکارهای مناسب جهت پیشگیری از بروز جرائم

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

۱) دانش، تاج زمان. (۱۳۷۹). مجرم کیست، جرم‌شناسی چیست. تهران: انتشارات کیهان

منابع فرعی:

۱) قائمی، علی. (۱۳۶۵). آسیب‌ها و عوارض اجتماعی. تهران: نشر امیری

۲) ستوده، هدایت الله. (۱۳۸۴). آسیب‌شناسی اجتماعی. تهران: انتشارات آوای نور

3) Piotrowski P (Editor) (2006). Understanding Problems of Social Pathology, Rodopi B. V. Publication.

4) Baroness B (2002). Social Science and Social Pathology, Greenwood Press.

نگرش‌ها و تغییر آن

Attitudes and Attitude Change

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: روان‌شناسی اجتماعی

هدف درس:

اهداف کلی این درس آشنایی و جلب توجه دانشجویان علوم رفتاری به اهمیت آگاهی نگرش‌ها برای شناخت و درک رفتار و تأثیرگذاری بر رفتار است.

رئوس مطالب:

- ۱) تاریخچه و زمینه تحقیق درباره نگرش‌ها
- ۲) اهمیت مطالعه نگرش‌ها
- ۳) اندازه‌گیری نگرش‌ها
- ۴) منشأ و شکل‌گیری نگرش‌ها
- ۵) منابع تأثیرگذار
- ۶) مشکلات تحقیق درباره نگرش
- ۷) تحقیقات آزمایشگاهی (تجربی)
- ۸) تحقیقات میدانی
- ۹) تغییر نگرش
- ۱۰) مقاومت در تغییر نگرش
- ۱۱) نظریه‌ها درباره نگرش‌ها
- ۱۲) تغییرات اجتماعی
- ۱۳) شخصیت اقتدارگرا
- ۱۴) ارزش‌ها، سیستم ارزشی و نگرش‌ها

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

- ۱) بهز، جرد و وانکه، میکائیل. (۱۳۸۴). نگرش‌ها و تغییر آن. ترجمه علی مهداد. تهران: انتشارات جنگل
  - ۲) کریمی، یوسف. (۱۳۷۹). نگرش و تغییر نگرش. تهران: موسسه نشر ویرایش معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی.
- Maio.G &Haddock.G(2010).The Psychology of Attitudes and Attitud Change ,Sage Publications

روان‌شناسی تفکر و زبان

Psychology of thought and language

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: روانشناسی رشد ۲

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم تفکر و زبان و نظریه‌های مربوط به آن (نظریه‌های رشد تفکر و رشد زبان با تاکید بر نظریه برونر، ویگوتسکی و پیازه)

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف تفکر و بررسی زمینه تاریخی و نظری ارتباط تفکر و زبان
- ۲) عناصر عمده در تفکر
- ۳) فرآیند تفکر (صورت‌های ذهنی، تفکر کلامی، مراحل تفکر)
- ۴) تفکر خلاق
- ۵) عوامل مؤثر در خلاقیت
- ۶) مراحل تفکر خلاق
- ۷) رابطه زبان و اندیشه
- ۸) فراگیری مفهوم، کلمه و ساختار معنایی آن، رشد معنای کلمه، حوزه‌های معنایی
- ۹) زبان و ارتباط
- ۱۰) زبان و فرایندهای ذهنی (زبان و شناخت)
- ۱۱) سطوح مختلف زبان
- ۱۲) فطری بودن زبان
- ۱۳) تفکر دیداری
- ۱۴) حل مسأله
- ۱۵) مبانی فیزیولوژیکی زبان
- ۱۶) تئوری‌های رشد زبان
- ۱۷) نظریه برونر درباره رشد زبان
- ۱۸) نظریه ویگوتسکی درباره رشد زبان
- ۱۹) دیدگاه پیازه درباره رشد شناختی و رشد زبان

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*		*	

منابع اصلی:

- ۱) شریعتمداری، علی. (۱۳۶۶). روان‌شناسی تربیتی. تهران: انتشارات امیرکبیر
- ۲) ویگوستکی. (۱۳۶۵). زبان و اندیشه. ترجمه: حبیب‌الله قاسم‌زاده. تهران: نشر آفتاب
- ۳) لطف‌آبادی، حسین. (۱۳۶۵). روان‌شناسی رشد زبان. مشهد: انتشارات آستان قدس
- ۴) لوریا، ا. ر. (۱۳۶۵). زبان و ذهن کودک. ترجمه: بهروز عرب‌دفتری. تبریز: انتشارات نیما

1. Find all the books, read about the author, and more. See for this author
2. Are you an author? .
3. Vygotsky L. S, Kozulin. A (1986). Thought and Language - Revised Edition [Paperback] The MIT Press.

متن فوق جزو منابع کلاسیک مبحث تفکر و زبان است و تاریخ انتشار آن مهم نیست.

روان‌شناسی تفاوت‌های فردی

Psychology of Individual Differences

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: رشد ۲	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

یادگیری مفهوم تفاوت‌های فردی در استعدادها و شخصیت

رئوس مطالب:

- (۱) اندازه‌گیری استعدادها و صفات شخصیتی
- (۲) تحلیل عاملی استعدادها و شخصیت و خلق و خو
- (۳) آشنایی با آزمونهای سنجش استعداد و شخصیت
- (۴) دیدگاه روانسنجی
- (۵) نقش محیط و وراثت در سنجش استعدادها و شخصیت

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

منابع فارسی:

- (۱) شکلتون و فلچر. (۱۳۷۹). تفاوت‌های فردی. ترجمه: فرهاد حمیدی و یوسف کریمی. تهران: انتشارات فاطمی

منابع لاتین:

1. Kline, P. (1993). Personality, Psychometric viewpoint. London: Routledge.
2. Kline, P. (1995). Intelligence, Psychometric viewpoint. London: Routledge.
3. Eyseneck, H,G. (2000). Intelligence. London: Transaction.
4. Cooper. C (2002). Individual Differences, Hodder Arnold Publication.
5. Premuzic. T. C (2011). Personality and Individual Differences, Wiley-Blackwell.

روانشناسی خانواده

Psychology of Family

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: روان‌شناسی رشد ۲

هدف درس:

آشنا نمودن دانشجویان با مفاهیم خانواده، نظریه‌های مربوط به آن، سنجش و بررسی استرس‌های موجود در نظام خانواده و آشنایی با مفهوم ساختار خانواده در اسلام و روشهای مقدماتی درمان مشکلات خانواده

رئوس مطالب:

- ۱) مفهوم خانواده
- ۲) تاریخچه خانواده
- ۳) اهمیت خانواده از دیدگاه روانشناسی
- ۴) نظریه‌های مربوط به خانواده
- ۵) سنجش در خانواده
- ۶) استرس‌های موثر بر ساختار خانواده (استرس مالی، طلاق، فوت، اعتیاد)
- ۷) ساختار خانواده در دیدگاه دانشمندان اسلامی
- ۸) زوج درمانی
- ۹) خانواده درمانی
- ۱۰) ضرورت مشاوره قبل از ازدواج و بعد از ازدواج

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	

منابع اصلی:

- ۱) هی لی، جی. (۱۳۷۰). روان‌درمانی خانواده. ترجمه: باقر ثنائی. تهران: انتشارات امیرکبیر.
- ۲) مطهری، مرتضی. (۱۳۵۴). نظام حقوق زن در اسلام. چاپ اول. تهران: نشر صدرا.
- ۳) ستیر، ویرجینیا. (۱۳۶۱). آدم‌سازی. ترجمه: بهروز بیرشک. تهران: انتشارات اندیشمند.

- 1) Pinsof. W. M, Lebow. J. L (2005). Family Psychology: The Art of the Science (Oxford Textbooks in Clinical Psychology) Oxford University Press.
- 2) Williams. BK, Sawyer. SC, Wahlstrom. CM (2004). Marriages, Families, and Intimate Relationships: A Practical Introduction, Sage Publication.

مددکاری اجتماعی

Social Work

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشنیاز: -

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با کلیات و چهارچوب اصلی مددکاری اجتماعی به ویژه اصول و ارزشهای مددکاری اجتماعی در متون اسلامی و طرح نظریه‌ها و تئوری‌های کلی و همچنین فلسفه مربوط به مددکاری اجتماعی و زیرساز خدمات اجتماعی در دیدگاه‌های مختلف.

رئوس مطالب:

۱. تعریف مددکاری و تاریخچه مددکاری (غیر علمی، علمی و مذهبی)
۲. انواع دانسته‌های مددکاری (فردی، گروهی، اجتماعی)
۳. اهداف مددکاری
۴. آشنایی با اصول مددکاری فردی، گروهی و جامعه
۵. شناخت مددجو
۶. شناخت انواع مشکل
۷. شناخت رفتارها و انگیزه‌های فرد
۸. آشنایی با روش‌های درمان
۹. آشنایی با جامعه و امکاناتی که مؤسسات گوناگون می‌توانند در اختیار مددجو قرار دهند
۱۰. آشنایی با روشهای پیشگیری، مراکز حمایتی، توان‌بخشی و پیگیری جریان درمان مددجویان

شرح واحد عملی:

کارورزی عملی شامل توانبخشی خواهد بود.

در بخش اول دانشجویان روش کار با مددجو را در کلاس درس از طریق مصاحبه با کیس‌های آزاد و مشاهده مراحل درمان می‌آموزد و سپس با معرفی به مراکز کارورزی چون آموزش و پرورش، بهزیستی، زندان و... کار با مددجویان را تجربه می‌نماید.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) حیدری، م. (۱۳۷۳). اصول و فنون مددکاری. اصفهان: انتشارات مهرقائم

منابع فرعی:

۲) جانسون، ل. (۱۹۸۷). حرفه مددکاری اجتماعی از دیدگاهی جامع. ترجمه: محمد حسین بازرگانی. تهران: انتشارات دانشگاه

علامه طباطبایی

۳) اقلیا، م. (۱۳۸۱). مددکاری فردی (کار با فرد). تهران: انتشارات دانژه

۴) کالشد، و. (۱۳۷۹) ساختار نظری و عملی مددکاری اجتماعی. ترجمه: فریده همتی. تهران: انتشارات کلک مشکین

1) Day. P. J, Shelly. S. M: Social Working (2003). Exercises in Generalist Practice, Allyn & Bacon publication.

2) Rosenberg. J (2009). Working in Social Work: The Real World Guide to Practice, Routledge Publication.

مشاوره شغلی و حرفه‌ای
Career Counseling

تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -	تعداد واحد نظری: ۲
پیشنیاز: روانشناسی صنعتی و سازمانی	نوع درس: اختیاری

هدف درس:

آشنا ساختن دانشجویان با سه مرحله انتخاب شغل (طرح‌ریزی، آمادگی، و سازش) و روشهای راهنمایی شغلی و عوامل تأثیرگذار بر شغل و انتخاب کارکنان و روشهای شناخت ماهیت شغل

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف راهنمایی شغلی و انتخاب شغلی
- ۲) طرح‌ریزی، آمادگی و سازش شغلی
- ۳) تفاوت راهنمایی و انتخاب شغلی
- ۴) مفاهیم مختلف کار (شغل، پیشه، حرفه و موقعیت و غیره و...)
- ۵) نقش شخصیت در انتخاب شغل، روشهای تحلیل عاملی شخصیت و تهیه نیمرخهای شغلی از آن
- ۶) روشهای راهنمایی شغلی
- ۷) تجزیه و تحلیل شغل
- ۸) روشهای تجزیه و تحلیل شغل
- ۹) طبقه‌بندی مشاغل
- ۱۰) جمعیت فعال و نظریه اشتغال
- ۱۱) جمعیت شاغل و روشهای شناخت و تعیین آن
- ۱۲) روشهای راهنمایی شغلی در مدارس
- ۱۳) بیکاری (پنهان و آشکار) و بار تکفل
- ۱۴) انگیزش شغلی
- ۱۵) رضایت شغلی، تعهد شغلی، دلبستگی شغلی
- ۱۶) کارراهه شغلی
- ۱۷) جامعه‌پذیری در سازمان
- ۱۸) موفقیت شغلی
- ۱۹) نظریه‌ها و عوامل مربوط به رضایت شغلی، تعهد شغلی، دلبستگی شغلی
- ۲۰) سنجش رضایت شغلی، تعهد شغلی، دلبستگی شغلی
- ۲۱) انگیزش شغلی عوامل و تئوریهای آن از دید روانشناسی

- ۲۲) مشکلات انتخاب شغل
۲۳) برشهای چندگانه و رگرسیون چندگانه در گزینش شغلی
۲۴) گزینش شغلی
۲۵) نظریه‌های مهم سوپر گینز برگ، هالند، رو
۲۶) استعدادها و علائق و ارزشها
۲۷) سنجش استعدادها و علائق (انواع نظریه‌ها)
۲۸) مراکز ارزیابی
۲۹) هر دانشجو باید در صورت تمایل (یا اجباری) به جمع‌آوری اطلاعات پیرامون یک شغل بپردازد.

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

- ۱) اردبیلی، یوسف. (۱۳۷۴). راهنمایی و مشاوره حرفه‌ای. تهران: نشر ویرایش
۲) شرتزر، بروس، ئی. (۱۳۷۱). زندگی تحصیلی، شغلی. ترجمه: طیبه زندی‌پور. تهران: انتشارات فردوس
۳) شفیع‌آبادی، عبدالله. (۱۳۸۴). راهنمایی و مشاوره شغلی و حرفه‌ای. چاپ چهاردهم. تهران: انتشارات رشد
۴) توسلی، غلامعباس. (۱۳۷۵). جامعه‌شناسی کار و شغل. تهران: انتشارات سمت
۵) شکرکن، حسین. (۱۳۸۳). روانشناسی صنعتی. تهران: انتشارات رشد

- 1) Whiston. S (2008). Principles and Applications of Assessment in Counseling, Brooks Cole.
2) Maki. D.R, Rigger. T.F (2002). Rehabilitation Counseling: Profession and Practice, Springer Publishing Company.

کودک آزاری و راه‌های پیشگیری و اصلاح آن
Child Abuse and its Prevention and Remediation

تعداد واحد نظری: ۲	تعداد واحد عملی: - حل تمرین: -
نوع درس: اختیاری	پیشیناز: رشد ۲

هدف درس:

آشنایی با ماهیت وجنبه‌های مختلف پدیده کودک آزاری، علل ایجاد کننده و راه‌های پیشگیری از آن

رئوس مطالب:

- ۱) تعریف کودک آزاری، ضرورت آشنایی با آن و آمار موجود کودک آزاری
- ۲) طبقه‌بندی انواع کودک آزاری
- ۳) عوامل ایجاد کننده کودک آزاری
- ۴) نتایج و پیامدهای کودک آزاری
- ۵) والدین و کودک آزاری
- ۶) نقش قانون در برخورد با کودک آزاری
- ۷) حمایت از کودکان در برابر کودک آزاری و آشنایی با نهادهای حمایتی
- ۸) پیشگیری از کودک آزاری

شرح واحد عملی:

مراجعه دانشجویان به اداره بهزیستی، کانونهای حمایت از کودکان، دادگاههای خانواده و سایر ارگانهای مربوطه به منظور شناسایی این کودکان، مصاحبه با آنان برای شناسایی انواع کودک آزاری، علل آن و پی بردن به پیامدهای آن و ارائه یک گزارش تحلیلی از آن زیر نظر استاد درس

روش ارزیابی:

ارزیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	پروژه
*	*	*	*

منابع اصلی:

منابع فارسی

- ۱) واگن سلر، بیل، رو مک داول، ریچارد، ل. (۱۳۷۵). شما و کودکان. ترجمه: مختار ملک‌پور. چاپ دوم. اصفهان: انتشارات مولانا
- ۲) فروغی ابری، احمد و همکاران. (۱۳۸۲). مجموعه مقالات سمینار بزه‌دیدگان. اصفهان: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان
- ۳) استفاده از مطالب به روز از طرف استاد درس و در صورت چاپ کتاب به فارسی در این زمینه

منابع انگلیسی:

1. Tower. CC (2009). Understanding Child Abuse and Neglect (8th Edition) [Paperback], PrenticeHall Publication .
2. Mendez. RM (2010). The Dark Secrets of Rebecca Marie [Paperback], CreateSpace Publication .

دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی
گروه روان‌شناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص

دروس پایه کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	عنوان قبلی درس	واحد	اصلاح شده	واحد	ملاحظات
۱	روانشناسی عمومی ۱	۲	روانشناسی عمومی ۱	۳	افزایش واحد
۲	روانشناسی عمومی ۲	۲	روانشناسی عمومی ۲	۳	افزایش واحد
۳	روان‌شناسی تربیتی	۳	روانشناسی تربیتی	۳	بدون تغییر
۴	آمار توصیفی	۲	آمار در علوم رفتاری (آمار توصیفی) ۱	۲	تغییر عنوان
۵	آمار استنباطی		آمار در علوم رفتاری (آمار استنباطی) ۲	۲	تغییر عنوان
۶	مقدمه روش تحقیق	۲+۱	روش تحقیق در علوم رفتاری	۳	تغییر واحد عملی نظری
۷	روان‌شناسی رشد ۱	۲	روان‌شناسی رشد ۱	۲	بدون تغییر
۸	روان‌شناسی رشد ۲ نوجوانی	۲	روان‌شناسی رشد ۲	۲	بدون تغییر
۹	-	-	کاربرد کامپیوتر در علوم رفتاری	۲+۱	درس جدید
۱۰	آشنایی با کتابخانه و اصول کتابداری	۲	اطلاع‌رسانی و سواد اطلاعاتی	۲	تغییر عنوان
۱۱	جامعه‌شناسی آموزش و پرورش	۳	روانشناسی یادگیری	۳	حذف درس و تغییر عنوان
۱۲	جامعه‌شناسی عمومی	۳	روانشناسی اجتماعی	۲	تغییر عنوان
	جمع واحدها			۳۰	

درس‌های اصلی مشترک کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	عنوان قبلی درس	واحد	اصلاح شده	واحد	ملاحظات
۱	فیزیولوژی اعصاب و غدد	۲	فیزیولوژی اعصاب و غدد	۲	بدون تغییر
۲	سنجش و اندازه‌گیری	۲+۱	روان‌سنجی	۲	کاهش واحد
۳	اختلالات یادگیری	۲+۱	اختلالات یادگیری	۳	تغییر واحد عملی نظری
۴	آموزش و پرورش کودکان عقب‌مانده ذهنی (۲)	۲	آموزش کودکان تیزهوش	۲	تغییر عنوان
۵	آموزش و پرورش کودکان عقب‌مانده ذهنی (۱)	۲+۱	روانشناسی آموزش و پرورش ناشنوا	۱+۱	تغییر عنوان و واحد
۶	تهیه مواد و وسایل آموزشی و کمک آموزشی		روانشناسی آموزش و پرورش نابینا	۱+۱	جدید تغییر عنوان
۷	متون تخصصی به زبان‌های خارجی	۲	زبان تخصصی (۱)	۲	تغییر عنوان
۸	مقدمات مشاوره و راهنمایی	۳	اصول و فنون مشاوره با والدین کودکان با نیازهای خاص	۲	تغییر عنوان و واحد
۹	روشهای مشاوره و مصاحبه	۱+۱	بهداشت روانی والدین کودکان با نیازهای خاص	۲	تغییر عنوان
۱۰	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار	۲+۱	روش‌های اصلاح و تغییر رفتار	۳	تغییر واحد عملی نظری
۱۱	اختلال‌های عاطفی-رفتاری	۲	اختلال‌های عاطفی-رفتاری	۳	افزایش واحد
۱۲	تاریخ آموزش و پرورش در اسلام		روانشناسی بازی	۲	تغییر عنوان
۱۳	روانشناسی عقب‌مانده ذهنی	۲	روانشناسی کودکان ناتوان ذهنی	۲	تغییر عنوان
۱۴	آزمون تشخیص عقب‌مانده ذهنی	۲+۱	روش‌های تشخیص و ارزیابی	۲+۲	تغییر عنوان و واحد
۱۵	آموزش و پرورش کودکان استثنایی	۲+۱	روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی	۳	جدید
۱۶	بهداشت و کمک‌های اولیه در مدارس	۲	بهداشت و کمک‌های اولیه	۲	بدون تغییر
۱۷	مقدمات تکنولوژی	۲+۱	کاربرد تکنولوژی در آموزش و توانبخشی	۲	تغییر عنوان
	جمع واحدها			۴۰	

درس تخصصی کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	عنوان قبلی درس	واحد	اصلاح شده	واحد	ملاحظات
۱	اختلال‌های گویایی	۲	اختلالات زبان و گفتار	۲+۱	تغییر عنوان و افزایش واحد
۴	گفتار درمانی	۲+۱	گفتار درمانی	۳	بدون تغییر و تغییر واحد عملی
۵	بازی و حرکت درمانی	۲+۱	بازی درمانی	۳	بدون تغییر
۷	روش تدریس علوم اجتماعی	۲	روش تدریس و بررسی کتب علوم اجتماعی و دینی	۲	تفکیک واحد
۹	روش تدریس علوم تجربی	۲	روش تدریس و بررسی کتب علوم تجربی	۲	تغییر عنوان
۱۱	روش تدریس ریاضی	۲	روش تدریس و بررسی کتب ریاضی	۲	تغییر عنوان
۱۳	روش تدریس فارسی	۲	روش تدریس و بررسی کتب فارسی	۲	تغییر عنوان
۱۴	اصول مددکاری اجتماعی	۱+۱	آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص درپیش از دبستان	۲	تغییر عنوان
۱۵	روش‌های بازپروری حرفه‌ای	۱+۱	روش‌های حرفه‌آموزی به کودکان با نیازهای خاص	۲	تغییر عنوان و تغییر واحد عملی
۱۶	اختلال‌های روانی - حرکتی	۲	اختلالات عصب روانشناختی	۲	تغییر عنوان
۱۷	کارورزی در روش تدریس	۲ عملی	تمرین معلمی و کارورزی در روش‌های تدریس (۱)	۲ عملی	تغییر عنوان
۱۸	-	-	تمرین معلمی و کارورزی در روش‌های تدریس (۲)	۲ عملی	جدید
۲۰	روش‌ها و فنون تدریس	۲+۱	روش‌ها و فنون تدریس	۳	تغییر واحد عملی و نظری
۲۱	-	-	زبان تخصصی کودکان با نیازهای خاص (۲)	۲	جدید
۲۲	اقتصاد آموزش و پرورش	۲	آشنایی با روش‌های مصاحبه و مشاهده والدین و کودکان با نیازهای خاص	۳	تغییر عنوان
			جمع کل واحدها	۳۵	

درس‌های اختیاری کارشناسی آموزش و پرورش کودکان با نیازهای خاص

ردیف	عنوان قبلی درس	واحد	اصلاح شده	واحد	ملاحظات
۱	آسیب‌شناسی اجتماعی	۲	آسیب‌شناسی اجتماعی	۲	بدون تغییر
۲	نگرش‌ها و تغییر آن	۲	نگرش‌ها و تغییر آن	۲	اصلاح عنوان
۳	تفکر و زبان	۲	روانشناسی تفکر و زبان	۲	تغییر عنوان
۴	روانشناسی تفاوت‌های فردی	۲	روانشناسی تفاوت‌های فردی	۲	بدون تغییر
۷	-	۲	روانشناسی خانواده	۲	درس جدید
۸	مددکاری اجتماعی	۲+۱	مددکاری اجتماعی	۲	حذف واحد عملی
۹	-	۲	مشاوره شغلی و حرفه‌ای	۲	درس جدید
۱۰	-	-	کودک آزاری و راه‌های پیشگیری و اصلاح آن	۲	درس جدید
			جمع واحدها	۱۶	